

Fortum Oyj
Tilinpäätöstiedote 2009
3. helmikuuta 2010

Vakaa tulokunto epävakaana aikana

- Vertailukelpoinen liikevoitto 1 888 (1 845) miljoonaa euroa
- Osakekohtainen tulos 1,48 (1,74) euroa
- Vahva liiketoiminnan kassavirta, 2 264 (2 002) miljoonaa euroa
- EU-maissa 91 % (92 %) Fortumin sähköntuotannosta oli hiilidioksiditonta
- Kehitys Venäjällä hyvällä mallilla
- Fortumin hallitus esittää osingoksi 1,00 euroa osaketta kohti

Tunnuslukuja	IV/09	IV/08	2009	2008
Liikevaihto, milj. euroa	1 563	1 602	5 435	5 636
Liikevoitto, milj. euroa	522	611	1 782	1 963
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	570	508	1 888	1 845
Tulos ennen veroja, milj. euroa	505	605	1 636	1 850
Tulos/osake, euroa	0,46	0,64	1,48	1,74
Liiketoiminnan kassavirta, milj. euroa	396	562	2 264	2 002
Oma pääoma/osake, euroa			9,04	8,96
Korollinen nettovelka (kauden lopussa), milj. euroa			5 969	6 179
Osakkeiden määrä keskimäärin, tuhatta			888 230	887 256

Tunnuslukuja	2009	2008
Sijoitetun pääoman tuotto, %	12,1	15,0
Oman pääoman tuotto, %	16,0	18,7
Nettovelka/EBITDA	2,6	2,5

Fortumin toimitusjohtaja Tapio Kuula Fortumin tilinpäätöksestä:

"Fortumin hyvä tulokunto jatkui yli epävakaisten aikojen. Paransimme toiminnallista tulostamme vuoden takaisesta ja vertailukelpoinen liikevoittomme kasvoi selvästi vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Onnistuneiden ja johdonmukaisten suojausten ansiosta Fortumin saavuttama sähkön myyntihinta Power-divisioonassa ylitti selvästi Nord Poolin keskimääräisen systeemihinnan vuonna 2009. Power tuotti kuitenkin myös pettymyksen: ydinvoiman tuotantovolyymit olivat suunniteltua alhaisemmat. Tämä johtui huoltoaikataulujen venymisestä ruotsalaisissa, osaomistetuissa ydinvoimalaitosyksiköissä. Kaiken kaikkiaan Fortum menetti vuonna 2009 noin 4 terawattituntia (TWh) ydinvoimatuotantoa Ruotsissa suunniteltua pidempien tehonkorotus- ja modernisointisuosokkien vuoksi.

Olen erityisen ilahtunut siitä, että Marketsin tulos kääntyi voitolliseksi määrätietoisien uudelleenorganisoinnin ja kulusäästöjen ansiosta.

Russia-divisioona on edennyt hyvin tavoitteessaan saavuttaa 100 miljoonan euron tehokkuusparannukset vuonna 2011. Tavoitteessa pysyminen on hieno saavutus, kun huomioidaan vaikeat taloudelliset ajat. Lisäksi sähkön markkinahinta on noussut

neljännes neljännekseltä vuonna 2009. Tämä viestii siitä, että pahin on ohitettu myös Venäjän taloudessa.

Venäjän sähköreformi on edennyt suunnitelmien mukaan: kilpailuilla markkinoilla myydyn sähkön osuutta nostettiin Venäjällä 30 %:sta 50 %:iin heinäkuun 2009 alussa sekä edelleen 50 %:sta 60 %:iin vuoden 2010 alusta lähtien.

Sähkön kulutus Pohjoismaissa vuonna 2009 väheni noin 5 % edellisvuodesta. Tavanomaista kylmempi sää ja teollisuustuotannon vilkastuminen paransivat sähkön kysyntänäkymiä vuoden loppua kohti. Tällä hetkellä arvioimme, että pohjoismainen sähkön kysyntä elpyy vuoden 2008 tasolle vuosina 2012 - 2014.

Haluan kiittää kaikkia fortumlaisia hyvästä työstä vuonna 2009. Olemme yhdessä osoittaneet, että suoritusten jatkuva parantaminen on mahdollista. Uskon, että määrätietoinen työ tehokkuuden parantamiseksi, vastuiden selkiyttämiseksi ja toimintojen yksinkertaistamiseksi luovat hyvän perustan tulevaisuudelle."

Taloudelliset tulokset

Loka-joulukuu

Konsernin liikevaihto oli 1 563 (1 602) miljoonaa euroa. Konsernin liikevoitto oli 522 (611) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevoitto oli 570 (508) miljoonaa euroa.

Viimeisen vuosineljänneksen raportoituun liikevoittoon vaikuttivat negatiivisesti Fortumin sähköjohdannaisten suojaamiseen käytettyjen valuuttajohdannaisten käypään arvoon arvostamisen kirjanpitovaikutukset (IAS 39). Vuoden 2009 ja 2008 neljännen vuosineljänneksen välinen ero kertaluonteisissa erissä, sähköjohdannaisten tuloslaskelmaan kirjatussa käyvän arvon muutoksessa ja ydinjätehuoltorahastojen tulosvaikutteisissa kirjauksissa oli yhteensä -151 miljoonaa euroa, mikä selittää neljännen neljänneksen raportoidun liikevoiton laskua.

Viimeisen neljänneksen tulos laski 176 miljoonaa euroa vuotta aiemmasta. Osakekohtainen tulos oli 0,46 (0,64) euroa eli 28 % pienempi kuin viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Tuloksen supistuminen johtuu vuoden 2009 pienemmästä liikevoitosta sekä kertaluonteisista positiivisista verovaikutuksista ja myyntivoitoista, jotka kirjattiin pääasiassa vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä.

Liikevaihto divisioonittain

milj. euroa	IV/09	IV/08	2009	2008
Power	679	736	2 596	2 892
Heat	457	463	1 394	1 466
Distribution*	227	206	800	789
Markets*	410	531	1 449	1 922
Russia	194	197	623	489
Muut	19	21	74	83
Nord Poolissa tehtyjen ostojen ja myyntien netotus	-325	-476	-1 095	-1 736
Eliminoinnit	-98	-76	-406	-269
Yhteensä	1 563	1 602	5 435	5 636

* Osa Electricity Solutions and Distribution -divisioonaa

Vertailukelpoinen liikevoitto divisioonittain

milj. euroa	IV/09	IV/08	2009	2008
Power	394	378	1 469	1 528
Heat	103	109	227	250
Distribution*	80	63	262	248
Markets*	11	0	22	-33
Russia	7	-20	-26	-92
Muut	-25	-22	-66	-56
Yhteensä	570	508	1 888	1 845

* Osa Electricity Solutions and Distribution -divisioonaa

Liikevoitto divisioonittain

milj. euroa	IV/09	IV/08	2009	2008
Power	330	470	1 335	1 599
Heat	108	155	248	307
Distribution*	81	61	263	248
Markets*	19	-29	22	-35
Russia	7	-19	-26	-91
Muut	-23	-27	-60	-65
Yhteensä	522	611	1 782	1 963

* Osa Electricity Solutions and Distribution -divisioonaa

Tammi-joulukuu

Konsernin liikevaihto oli 5 435 (5 636) miljoonaa euroa. Konsernin liikevoitto oli 1 782 (1 963) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevoitto oli 1 888 (1 845) miljoonaa euroa.

Ero, vuosille 2009 ja 2008 kirjatuissa kertaluonteisissa erissä, sähköjohdannaisten tuloslaskelmaan kirjatussa käyvän arvon muutoksessa ja ydinjätehuoltorahastojen tulosvaikutteisissa kirjauksissa, oli yhteensä -224 miljoonaa euroa, mikä selittää raportoidun liikevoiton laskua.

Ruotsin kruunun keskikurssi heikkeni vuonna 2009 noin 9 % edellisvuodesta. Heikkenemisestä aiheutunut muuntovaikutus oli noin -96 miljoonaa euroa vuoden 2009 vertailukelpoisessa liikevoitossa edellisvuoteen verrattuna.

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta/tappioista oli 21 miljoonaa euroa eli 105 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Tämä johtui lähinnä Hafslund ASA:n tuloksen pienenemisestä. Hafslundin vaikutus tuloksen pienenemiseen oli 52 miljoonaa euroa.

Fortumin maksuvalmius pysyi vahvana. Likvidit varat vuoden 2009 lopussa olivat yhteensä 890 miljoonaa euroa, ja nostamattomia valmiusluottoja oli noin 2,9 miljardia euroa.

Konsernin nettorahoituskulut supistuivat 167 (239) miljoonaan euroon. Syy nettorahoituskulujen pienenemiseen oli alemmat korkokulut. Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos oli -1 (-11) miljoonaa euroa.

Tulos ennen veroja oli 1 636 (1 850) miljoonaa euroa.

Kauden verot olivat 285 (254) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman mukainen veroprosentti oli 17,4 (13,7) %.

Kauden tulos oli 1 351 (1 596) miljoonaa euroa. Fortumin osakekohtainen tulos oli 1,48 euroa (1,74). Kuten vuosi sitten ilmoitettiin, vuoden 2008 tulokseen sisältyi 184 miljoonaa euroa kertaluonteisia verovaikutuksia ja myyntivoittoja, jotka kirjattiin pääasiassa vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä.

Vähemmistöosuus oli 39 (54) miljoonaa euroa. Se liittyy pääasiassa Fortum Värme Holding AB:hen, jossa Tukholman kaupungilla on 50 %:n taloudellinen omistusosuus.

Sijoitetun pääoman tuotto vuoden aikana oli 12,1 (15,0) % ja oman pääoman tuotto 16,0 (18,7) %.

Fortumin nettovelka/EBITDA vuonna 2009 oli 2,6 (2,5).

Markkinatilanne

POHJOISMAAT

Alustavien tilastotietojen mukaan Pohjoismaissa kulutettiin vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä sähköä 103 (104) TWh, mikä on noin 1 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vuonna 2009 Pohjoismaiden sähkönkulutus oli noin 372 (393) TWh. Supistumisen suurin syy oli taantumana aiheuttama teollisen kulutuksen väheneminen. Fortumin arvion mukaan teollinen kulutus Pohjoismaissa väheni liki 15 % vuodesta 2008.

Hiilen hinta pysyi jokseenkin ennallaan vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä, ja oli selvästi alemmalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Hiilen (ICE Rotterdam) keskimääräinen markkinahinta viimeisellä vuosineljänneksellä oli 76 (101) Yhdysvaltain dollaria tonnilta ja keskimääräinen markkinahinta koko vuonna 2009 oli 70 (146) Yhdysvaltain dollaria tonnilta. Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä päästöoikeuksien keskimääräinen markkinahinta oli 13,8 euroa/hiilidioksiditonni ja koko vuonna 2009 13,4 euroa/hiilidioksiditonni.

Vuoden 2009 alussa pohjoismaiset vesivarannot olivat 5 TWh pitkän ajan keskiarvoa pienemmät. Viimeisen neljänneksen lopussa pohjoismaiset vesivarannot olivat 7 TWh pitkän ajan keskiarvoa pienemmät ja 2 TWh pienemmät kuin vastaavana ajankohtana vuotta aiemmin.

Viimeisellä neljänneksellä sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 36,6 (50,8) euroa megawattitunnilta (euroa/MWh). Suomen ja Ruotsin aluehinnat olivat Nord Poolin systeemihintatasoa korkeammat: 40,0 (52,4) euroa/MWh Suomessa ja 40,0 (52,8) euroa/MWh Ruotsissa.

Vuonna 2009 sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 35,0 (44,7) euroa/MWh. Keskimääräinen aluehinta oli Suomessa 37,0 (51,0) ja Ruotsissa 37,0 (51,1) euroa/MWh.

Keskimääräinen spot-hinta Saksassa oli vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä 38,8 (68,0) euroa/MWh, eli korkeampi kuin Pohjoismaissa. Tämä johti sähkön nettovientiin Pohjoismaista Saksaan. Keskimääräinen spot-hinta Saksassa vuonna 2009 oli 38,9 (65,8) euroa/MWh. Tanskan ja Saksan välinen markkinoiden yhdenmukaistaminen (market coupling) tapahtui 9.11.2009.

VENÄJÄ

Alustavien tilastotietojen mukaan sähkön kysyntä Venäjällä vuonna 2009 väheni noin 5 % edellisvuoteen verrattuna.

Venäjällä sähkön kokonaiskysyntä kasvoi vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä 1 %:lla edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. OAO Fortum toimii Tjumenin ja Tseljabinskin alueilla, jotka sijaitsevat Uralin hinta-alueella. Sähkön kulutus Uralin alueella väheni vuonna 2009 noin 6 % edellisvuotisesta. Tjumenin alueella, jossa teollisuustuotanto painottuu öljy- ja kaasuteollisuuteen, sähkön kysyntä pysyi vuonna 2009 samalla tasolla kuin vuonna 2008. Metalliteollisuuteen painottuvalla Tseljabinskin alueella sähkön kysyntä osoittaa piristymisen merkkejä: neljännellä vuosineljänneksellä kysyntä kasvoi 6 % edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna, kun se oli supistunut kolmannella neljänneksellä noin 12 %.

Keskimääräinen sähkön spot-hinta ilman kapasiteettitariffia nousi Venäjän Euroopan ja Uralin alueilla 728 ruplaan/MWh edellisvuoden viimeisen neljänneksen 597 ruplasta/MWh. Keskimääräinen sähkön spot-hinta ilman kapasiteettitariffia Venäjän Euroopan ja Uralin alueilla vuonna 2009 oli 666 (708) ruplaa/MWh. Säädetyt sähkön hinnat nousivat edellisvuotisesta. Kapasiteettitariffit ovat edelleen pääosin säänneltyjä, ja ne olivat keskimäärin korkeammat kuin vuotta aiemmin.

Vapautetuilla markkinoilla myydyn sähkön osuutta nostettiin 50 %:sta 60 %:iin vuoden 2010 alussa.

Sähkön- ja lämmöntuotannon kokonaisluvut

Fortumin koko sähköntuotanto oli vuoden 2009 aikana 65,3 (64,2) TWh, mistä 48,1 (51,6) TWh tuotettiin Pohjoismaissa. Tämä oli 13 % (13 %) Pohjoismaiden koko sähkönkulutuksesta. Fortumin koko lämmöntuotanto oli vuoden 2009 aikana 48,8 (40,3) TWh, josta 19,0 (20,8) TWh tuotettiin Pohjoismaissa.

Sähkön- ja lämmöntuotantovolyyymien kasvu johtuu pääasiassa OAO Fortumin yhdistämisestä Fortumiin huhtikuun 2008 alusta lähtien.

Pohjoismaisen vesivoimatuotannon supistuminen johtuu pääasiassa sademäärän ja virtaamien pienenemisestä vuoden 2009 alkupuoliskolla. Vertailuvuosi 2008 oli poikkeuksellisen hyvä vesivoimavuosi. Fortumin ydinvoimatuotannon väheneminen Pohjoismaissa johtui pääasiassa Oskarshamn 3:n pitkistä modernisointisäädöistä vuonna 2009.

Vuoden lopussa Fortumin sähköntuotannon kokonaiskapasiteetti oli 13 940 (13 573) megawattia (MW), josta Pohjoismaissa oli 10 981 (10 643) MW. Vuoden lopussa Fortumin lämmöntuotannon kokonaiskapasiteetti oli 24 330 (24 263) MW, josta Pohjoismaiden osuus oli 8 414 (8 448) MW.

Alla esitetään Fortumin koko sähkön- ja lämmöntuotannon luvut. Tämän lisäksi divisioonakatsauksissa esitetään vastaavat divisioonakohtaiset luvut.

Fortumin koko sähkön- ja lämmöntuotanto EU:ssa ja Norjassa, TWh	IV/09	IV/08	2009	2008
Sähköntuotanto	13,1	13,1	49,3	52,6
Lämmöntuotanto	7,4	7,4	23,2	25,0

Fortumin koko sähkön- ja lämmöntuotanto Venäjällä, TWh	IV/09	IV/08	2009	2008
Sähkötuotanto	4,3	4,4	16,0	11,6
Lämmöntuotanto	8,4	8,1	25,6	15,3

Fortumin sähköntuotanto Pohjoismaissa lähteittäin, TWh	IV/09	IV/08	2009	2008
Vesivoima	5,9	6,0	22,1	22,9
Ydinvoima	5,1	5,3	21,4	23,7
Lämpövoima	1,8	1,6	4,6	5,0
Yhteensä	12,8	12,9	48,1	51,6

Fortumin sähköntuotanto Pohjoismaissa lähteittäin, %	IV/09	IV/08	2009	2008
Vesivoima	46	47	46	44
Ydinvoima	40	41	44	46
Lämpövoima	14	12	10	10
Yhteensä	100	100	100	100

Sähkön- ja lämmönmyynnin kokonaisluvut

Fortumin koko sähkönmyynti vuonna 2009 oli 75,7 (75,0) TWh, josta 54,9 (59,1) TWh myytiin Pohjoismaissa. Tämä on noin 15 % (15 %) Pohjoismaiden koko vuoden 2009 arvioidusta sähkönkulutuksesta. Fortumin koko lämmönmyynti vuonna 2009 oli 50,6 (42,2) TWh, josta 18,0 (20,0) TWh myytiin Pohjoismaissa.

Fortumin koko sähkön-*) ja lämmönmyynti EU:ssa ja Norjassa, milj. euroa	IV/09	IV/08	2009	2008
Sähkönmyynti	768	771	2 802	2 959
Lämmönmyynti	351	365	1 095	1 157

*) Nord Poolissa tehdyt ostot ja myynnit on netotettu tunneittain konsernitasonla.

Fortumin koko sähkön- ja lämmönmyynti Venäjällä, milj. euroa	IV/09	IV/08	2009	2008
Sähkönmyynti	109	115	390	332
Lämmönmyynti	76	75	219	141

Fortumin koko sähkönmyynti *) alueittain, TWh	IV/09	IV/08	2009	2008
Suomi	7,1	7,7	26,1	28,7
Ruotsi	6,8	6,7	26,9	28,5
Venäjä	5,3	5,6	19,5	14,8
Muut maat	1,0	0,8	3,2	3,0
Yhteensä	20,2	20,8	75,7	75,0

*) Nord Poolissa tehdyt ostot ja myynnit on netotettu tunneittain konsernitasonla.

Fortumin koko lämmönmyynti alueittain, TWh	IV/09	IV/08	2009	2008
Venäjä	8,9	8,6	25,6	15,3
Suomi	2,7	3,1	8,0	10,8
Ruotsi	3,2	3,0	9,8	9,1
Puola	1,4	1,3	3,7	3,6
Muut maat**	1,0	1,0	3,5	3,4
Yhteensä	17,2	17,0	50,6	42,2

**) Sisältää Iso-Britannian, joka raportoidaan Power-divisioonan muu myynti -rivillä.

Fortumin hiilidioksidipäästöt

Vuonna 2009 noin 91 % (92 %) Fortumin sähkötuotannosta EU-maissa oli hiilidioksiditonta.

Fortumin Euroopan päästökauppajärjestelmän (ETS) alaiset hiilidioksidipäästöt vuonna 2009 olivat 7,7 (7,2) miljoonaa tonnia.

Fortumin sähkön- ja lämmöntuotantolaitosten vuotuiset hiilidioksidipäästöoikeudet ovat yhteensä noin 5,5 miljoonaa tonnia vuosina 2009 – 2012.

Fortumin sähkötuotannon tavoite EU-maissa on alentaa hiilidioksidipäästöjen viiden vuoden keskiarvo alle 80 grammaan kilowattitunnilta vuoteen 2020 mennessä. Lämmöntuotannossa Fortumin tavoitteena on alentaa päästöjä kussakin maassa vähintään 10 prosenttia vuoden 2006 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Euroopan unionin ulkopuolella Fortum on sitoutunut parantamaan energiatehokkuutta ja vähentämään siten päästöjä.

Fortumin kokonaishiilidioksidipäästöt (miljoonaa tonnia)	IV/09	IV/08	2009	2008
Kokonaispäästöt	6,6	6,8	22,0	17,6
Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöt	2,7	2,7	7,7	7,2
Myönnettyt päästöoikeudet	-	-	5,5	5,9
Päästöt Venäjällä	3,9	4,0	13,8	9,8

Fortumin energiantuotannon hiilidioksidin ominaispäästöt (g/kWh)	2009	2008	2007
Päästökauppajärjestelmän alaiset ominaispäästöt	41	41	64

FORTUMIN UUSI LIIKETOIMINTARAKENNE

Fortum organisoii lokakuussa 2009 liiketoimintarakenteensa uudelleen neljäksi liiketoimintadivisioonaksi ja neljäksi esikuntatoiminnoksi parantaakseen organisaation tehokkuutta, selkeyttääkseen tulosvastuullisuutta ja yksinkertaistaakseen rakennetta.

Uudet liiketoimintadivisioonat ovat Power, Heat, Russia ja Electricity Solutions and Distribution. Electricity Solutions and Distribution (ESD) -divisioonan kuuluu kaksi

liiketoiminta-alueita: Distribution ja Markets. IFRS-standardien mukaisesti raportoitavat segmentit ovat nimetty vastaavasti.

DIVISIOONAKATSAUKSET

Power

Power-divisioonaan kuuluvat Fortumin sähköntuotanto, fyysinen tuotannonohjaus ja trading-toiminta, voimalaitosten käyttö, kunnossapito ja kehitys sekä asiantuntijapalvelut sähköntuottajille.

milj. euroa	IV/09	IV/08	2009	2008
Myynti	679	736	2 596	2 892
- sähkönmyynti	637	638	2 414	2 566
- muu myynti	42	98	182	326
Liikevoitto	330	470	1 335	1 599
Vertailukelpoinen liikevoitto	394	378	1 469	1 528
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			5 512	5 331
Sidotun pääoman tuotto, %			23,9	29,6
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %			26,6	28,0
Bruttoinvestoinnit	34	49	154	134
Henkilöstö			3 063	3 520

Divisioonan sähköntuotanto Pohjoismaissa oli vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä 11,1 (11,4) TWh.

Vuonna 2009 divisioonan sähköntuotanto Pohjoismaissa oli 43,7 (46,9) TWh. Siitä noin 97 % (97 %) oli hiilidioksiditonta.

Pohjoismaisen vesivoimatuotannon supistuminen johtuu pääasiassa sademäärän ja virtaamien pienenemisestä vuoden 2009 alkupuoliskolla.

Ydinvoimatuotannon väheneminen Pohjoismaissa johtui pääasiassa laajasta kapasiteetin lisäykseen ja turvallisuuden modernisointiin liittyvästä seisokista Oskarshamn 3:ssa. Seisokki alkoi maaliskuun 2009 alussa ja päättyi joulukuun 2009 puolivälissä. Oskarshamn 3:n tehoa on korotettu ~250 MW, josta Fortumin osuus on noin 110 MW. Tällä hetkellä kasvanut kapasiteetti on käytettävissä vain osittain, koska testausjakso on yhä meneillään.

Sähköntuotanto lähteittäin, TWh	IV/09	IV/08	2009	2008
Vesivoima, Pohjoismaat	5,9	6,0	22,1	22,9
Ydinvoima, Pohjoismaat	5,1	5,3	21,4	23,7
Lämpövoima, Pohjoismaat	0,1	0,1	0,2	0,3
Yhteensä Pohjoismaissa	11,1	11,4	43,7	46,9
Lämpövoima muissa maissa	0,3	0,3	1,2	1,0
Yhteensä	11,4	11,7	44,9	47,9

Sähkön myynti Pohjoismaissa, TWh	IV/09	IV/08	2009	2008
josta läpikulkueria	1,0	0,8	3,6	3,7

Hinta, €/MWh	IV/09	IV/08	2009	2008
Powerin sähkön tukkumyyntihinta Pohjoismaissa*	51,5	49,1	49,8	49,3

*) Power-divisioona Pohjoismaissa, ilman läpikulkueria.

Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä sähkön keskimääräinen systeemi hinta Nord Poolissa oli 36,6 euroa/MWh, kun taas Suomen ja Ruotsin aluehinnat olivat systeemi hintatasoa korkeammat: 40,0 euroa/MWh. Samalla ajanjaksolla Power-divisioonan toteutunut sähkön tukkumyyntihinta oli Pohjoismaissa 51,5 (49,1) euroa/MWh. Divisioonan myyntivolyymi Pohjoismaissa ilman läpikulkueria oli jakson aikana 11,4 (12,0) TWh.

Vuonna 2009 sähkön keskimääräinen systeemi hinta Nord Poolissa oli 35,0 euroa/MWh, kun aluehinta Suomessa ja Ruotsissa oli 37,0 euroa/MWh. Power-divisioonan toteutunut sähkön tukkumyyntihinta oli Pohjoismaissa 49,8 euroa/MWh eli suunnilleen samalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

Viimeisellä neljänneksellä Powerin vertailukelpoinen liikevoitto oli hieman suurempi kuin viime vuoden vastaavalla jaksolla. Powerin toteutunut sähkön tukkumyyntihinta Pohjoismaissa kasvoi. Sekä vesivoiman että ydinvoiman tuotantomäärät olivat hieman pienemmät kuin samalla jaksolla vuotta aiemmin.

Vuonna 2009 Power-divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto oli pienempi kuin vuotta aiemmin. Tämä johtui pääasiassa vesivoima- ja ydinvoimatuotannon supistumisesta. Ruotsin kruunun heikkenemisestä aiheutunut muuntovaikutus oli noin -70 miljoonaa euroa divisioonan vuoden 2009 vertailukelpoisessa liikevoitossa.

Helmikuussa 2009 Fortum toimitti Suomen hallitukselle periaatepäätöshakemuksen uuden ydinvoimalalaitosyksikön rakentamisesta Loviisaan. Fortum on yksi kolmesta periaatepäätöstä hakeneesta hakijasta. Hallituksen odotetaan antavan esityksensä eduskunnalle vuonna 2010.

Fortum on osakkeenomistajana Teollisuuden Voima Oyj:ssä (TVO), jolla on kaksi ydinvoimalaitosyksikköä Olkiluodossa. TVO rakentaa parhaillaan kolmatta yksikköä, Olkiluoto 3:a. Voimalaitoksen toimittajan, AREVA-Siemensin, raportin perusteella TVO arvioi, että laitoksen toiminnan käynnistyminen saattaa lykkääntyä toimittajan vahvistaman aikataulun, kesäkuun 2012, jälkeiseen ajankohtaan.

Maaliskuun lopussa TVO:n osakkeenomistajat sitoutuivat antamaan TVO:lle 300 miljoonan euron osakaslainan. Fortumin osuus sitoumuksesta on enintään 75 miljoonaa euroa.

Heat

Heat-divisioona sisältää sähkön ja lämmön yhteistuotannon (CHP), kaukolämpötoiminnan sekä yritysten lämpöratkaisut.

milj. euroa	IV/09	IV/08	2009	2008
Myynti	457	463	1 394	1 466
- lämmön myynti	340	354	1 054	1 120
- sähkön myynti	84	76	224	228
- muu myynti	33	33	116	118
Liikevoitto	108	155	248	307
Vertailukelpoinen liikevoitto	103	109	227	250
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			3 786	3 468
Sidotun pääoman tuotto, %			7,8	8,9
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %			7,2	7,3
Bruttoinvestoinnit	101	144	359	431
Henkilöstö			2 246	2 318

Divisioonan lämmön myynti vuonna 2009 oli 22,9 (24,9) TWh, josta suurin osa tuotettiin Pohjoismaissa. Samalla ajanjaksolla sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitosten sähkön myynti oli yhteensä 4,4 (4,7) TWh.

Myyntivolyymin pieneneminen johtuu pääasiassa CHP-yhtiön myynnistä Jyväskylässä vuoden 2008 lopussa sekä teollisuusasiakkaiden kysynnän supistumisesta.

Heat-divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto vuoden viimeisellä neljänneksellä oli 103 miljoonaa euroa eli 6 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vähentymisen johtui pääasiassa sähkön hinnan laskusta Nord Poolissa sekä Ruotsin kruunun heikkenemisen muuntovaikutuksista. Kylmä sää kasvatti lämmöntuotantoa.

Vuonna 2009 Heat-divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto oli 227 miljoonaa euroa eli 23 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vähentymisen johtui pääasiassa Ruotsin kruunun ja Puolan zlotyn heikkenemisestä aiheutuvasta -17 miljoonan euron muuntovaikutuksesta pääasiassa vuoden ensimmäisellä puoliskolla.

Fortum käynnisti uuden CHP-yksikkönsä kaupallisen toiminnan Espoossa vuoden viimeisellä neljänneksellä. Uusien CHP-laitosten rakentaminen Puolan Czeszowassa ja Viron Pärnussa eteni.

Lämmönmyynti alueittain, TWh	IV/09	IV/08	2009	2008
Suomi	2,7	3,1	8,0	10,8
Ruotsi	3,2	3,0	9,8	9,1
Puola	1,4	1,3	3,7	3,6
Muut maat	0,5	0,5	1,4	1,4
Yhteensä	7,8	7,9	22,9	24,9

Sähkönmyynti, TWh	IV/09	IV/08	2009	2008
Yhteensä	1,6	1,4	4,4	4,7

Electricity Solutions and Distribution

Distribution

Fortum omistaa ja käyttää jakelu- ja alueverkkoja sekä siirtää sähköä kaikkiaan noin 1,6 miljoonalle asiakkaalle Ruotsissa, Suomessa, Norjassa ja Virossa.

milj. euroa	IV/09	IV/08	2009	2008
Myynti	227	206	800	789
- jakeluverkot	192	175	685	669
- alueverkot	21	18	75	77
- muu myynti	14	13	40	43
Liikevoitto	81	61	263	248
Vertailukelpoinen liikevoitto	80	63	262	248
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			3 299	3 032
Sidotun pääoman tuotto, %			8,7	8,1
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %			8,6	8,2
Bruttoinvestoinnit	63	93	193	296
Henkilöstö			1 088	1 336

Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä jakelu- ja alueverkkosiirron kokonaismäärät olivat 7,5 (7,2) TWh ja 4,4 (4,5) TWh.

Vuonna 2009 jakelu- ja alueverkkosiirron kokonaismäärät olivat 25,9 (25,8) TWh ja 16,4 (17,7) TWh.

Alueverkkosiirron määrä oli yhteensä 13,6 (14,8) TWh Ruotsissa ja 2,8 (2,9) TWh Suomessa.

Distributionin vertailukelpoinen liikevoitto oli vuoden viimeisellä neljänneksellä 80 miljoonaa euroa eli 17 miljoonaa euroa suurempi kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi kylmemmän sään vuoksi verrattuna vuoden 2008 vastaavaan jaksoon. Vuoden 2008 tulosta rasittivat automaattisen mittarinhallinnan (AMM) käyttöönottoon liittyvät kustannukset Ruotsissa.

Distributionin vertailukelpoinen liikevoitto vuonna 2009 oli 262 miljoonaa euroa eli 14 miljoonaa euroa suurempi kuin vuotta aiemmin, vaikka tulosta painoi Ruotsin kruunun negatiivinen muuntovaikutus.

Ruotsin uusi laki kuukausittaisesta mittarinluennasta astui voimaan 1.7.2009. Fortum korvasi 844 000 sähkömittaria uusilla etäluettavilla mittareilla täyttääkseen lainsäädännön asettamat uudet vaatimukset.

Elokuussa 2009 allekirjoitettiin sopimus palveluntarjoaja Telventin kanssa automaattisen mittarinluennan hallinnasta Suomessa. Investoinnin kokonaisarvo on noin 170 miljoonaa euroa yhdeksän vuoden aikana, ja siihen sisältyy etäluettavien mittareiden hankinta, asennus ja käyttö, järjestelmän kehittäminen sekä järjestelmään liittyvät muut palvelut. Suomessa etäluettavat sähkömittarit on uuden asetuksen mukaisesti otettava käyttöön 1.1.2014.

Ruotsin energiamarkkinaviranomainen (EI) teki lokakuussa 2009 selvityksen uuden ex ante -sääntelymallin pääomakustannusten käsittelystä sekä perusperiaatteista ja otti käyttöön periaatteet siirtymäajan regulaatiolle 2008 – 2011. Ruotsin parlamentti teki

kesäkuussa 2009 virallisen päätöksen ex ante -sääntelyn alkamisesta Ruotsissa vuonna 2012. Uuden sääntelyn mukaisesti sähkösiirtohinnoittelusta päätetään etukäteen.

Sähkösiirto jakeluverkoissa, TWh	IV/09	IV/08	2009	2008
Ruotsi	3,9	3,8	14,0	14,0
Suomi	2,8	2,6	9,4	9,3
Norja	0,7	0,7	2,3	2,3
Viro	0,1	0,1	0,2	0,2
Yhteensä	7,5	7,2	25,9	25,8

Sähkönjakeluasiakkaitten lukumäärä alueittain, tuhansia	31 Dec 2009	31 Dec 2008
Ruotsi	895	877
Suomi	611	606
Muut maat	123	123
Yhteensä	1 629	1 606

Markets

Markets vastaa sähkön vähittäismyynnistä 1,2 miljoonalle kotitalous- ja yritysasiakkaalle sekä muille sähkön vähittäismyyjille Ruotsissa, Suomessa ja Norjassa. Markets ostaa sähkönsä Nord Poolista. Markets myy noin 70 % volyymistaan yritysasiakkaille ja 30 % vähittäisasiakkaille.

milj. euroa	IV/09	IV/08	2009	2008
Myynti	410	531	1 449	1 922
- sähkönmyynti	400	519	1 417	1 865
- muu myynti	10	12	32	57
Liikevoitto	19	-29	22	-35
Vertailukelpoinen liikevoitto	11	0	22	-33
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			147	188
Sidotun pääoman tuotto, %			16,8	-14,0
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %			18,6	-15,3
Bruttoinvestoinnit	0	0	1	3
Henkilöstö			611	635

Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä Marketsin sähkönmyynti oli 8,3 (9,6) TWh ja koko vuonna 2009 30,0 (36,6) TWh.

Myynnin pieneneminen jatkui pääasiassa yritysasiakkaiden kulutuksen supistumisen sekä joidenkin suurten yritysasiakassopimusten päättymisen vuoksi. Asiakasvaihtuvuus kuluttajasegmentissä lisääntyi selvästi vuonna 2009.

Marketsin parantunut suoritus vuonna 2009 perustuu menestyksekkääseen uudistusohjelmaan, johon sisältyy uusi hinnoittelumalli kuluttaja-asiakkaille, yritysasiakkaiden myyntisopimusten uudelleen neuvottelut, suojaustoimintojen uudistaminen ja tiukempi kulukontrolli. Marketsin vertailukelpoinen liikevoitto viimeisellä neljänneksellä parani edelleen vuotta aiemmasta.

Russia

Russia-divisioona kattaa sähkön ja lämmön tuotannon ja myynnin Venäjällä. Divisioonaan kuuluu OAO Fortum ja Fortumin yli 25 %:n osuus TGC-1:stä. OAO Fortum raportoidaan tytäryhtiönä, joka on yhdistelty konsernituloslaskelmaan 1.4.2008 alkaen. TGC-1 on osakkuusyhtiö, joka raportoidaan pääomaosuusmenetelmän mukaisesti.

milj. euroa	IV/09	IV/08	2009	2008
Myynti	194	197	623	489
- sähkön myynti	109	115	390	332
- lämmön myynti	76	75	219	141
- muu myynti	9	7	14	16
EBITDA	27	3	49	-24
Liikevoitto	7	-19	-26	-91
Vertailukelpoinen liikevoitto	7	-20	-26	-92
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			2 248	2 205
Sidotun pääoman tuotto, %			-0,3	-3,7
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %			-0,3	-3,8
Bruttoinvestoinnit	98	126	218	1 748
Henkilöstö*			4 090	7 262

* Tammikuussa 2009 noin 1 100 OAO Fortumin työntekijää siirrettiin sisäisesti Russia-divisioonasta Power-divisioonaan.

OAO Fortum toimii Uralin kehittyneillä teollisuusalueilla ja Länsi-Siperian öljyntuotantoalueilla.

Divisioonan sähkön myynti vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä oli 5,3 (5,6) TWh. Samana aikana lämmön myynti oli yhteensä 8,9 (8,6) TWh. Vuonna 2009 sähkön myynti oli 19,5 TWh (huhti-joulukuu 2008: 14,8 TWh) ja lämmön myynti 25,6 TWh (huhti-joulukuu 2008: 15,3 TWh). Divisioona myi noin 2/3 sähköstä Tjumenissa ja muilla OAO Fortumin toiminta-alueella sijaitsevilla öljyn- ja kaasuntuotantoalueilla. Loput 1/3 volyyimeistä myytiin Tšeljabinskin alueella, jossa sähkön kysyntä painottuu metalliteollisuuteen.

Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä OAO Fortum myi 37 % sähköntuotannostaan vapautetulla sähkön hinnalla. Vuonna 2009 OAO Fortum myi 34 % sähköntuotannostaan vapautetulla sähkön hinnalla.

OAO Fortumin keskeiset sähkön, kapasiteetin ja kaasun hinnat	IV/09	IV/08	Muutos, %	2009	2008	Muutos, %
Sähkön spot-hinta (markkinahinta), Uralin alue, RUB/MWh	693	540	28	633	672	-6
OAO Fortumin keskimääräinen säännelty sähkön hinta, RUB/MWh	536	476	13	533	475	12
Keskimääräinen säännelty kapasiteettihinta, tRUB/MW/kk	186	160,8	16	187,3	167,8	12
Keskimääräinen kaasun rajahinta Uralin alueella, RUB/1000m ³	1 937	1 560	24	1 782	1 560	14

Divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto oli 7 (-20) miljoonaa euroa vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä. Parannus johtui OAO Fortumin tehokkuusparannusohjelmasta ja sähkön myyntikatteen kasvusta.

Vuonna 2009 Russia-divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto oli -26 miljoonaa euroa eli 66 miljoonaa euroa parempi kuin edellisvuonna. Parannus johtuu pääasiassa OAO Fortumin tehokkuusparannusohjelmasta ja sähkön myyntikatteen kasvusta.

OAO Fortumin luvut on yhdistelty huhtikuusta 2008 lähtien.

OAO Fortumin liiketoiminta on yleensä hyvin kausiluonteista: sen tulos on yleensä vahvin vuoden ensimmäisellä ja viimeisellä neljänneksellä.

Venäjän sähköreformi etenee. Tammikuun 2009 alusta lähtien 30 % Venäjän kaikesta sähköntuotannosta on myyty kilpailluilla markkinoilla. Osuus kasvoi 50 %:iin heinäkuun 2009 alussa ja edelleen 60 %:iin tammikuun 2010 alussa. Sähkön tukkumarkkinoiden odotetaan vapautuvan kokonaan vuoden 2011 alussa. Pitkän aikavälin kapasiteettimarkkinoiden säännöt ovat parhaillaan Venäjän hallituksen käsiteltävinä, ja päätöstä odotetaan vuoden 2010 loppuun mennessä.

OAO Fortumin tehokkuusparannusohjelma etenee suunnitelmien mukaisesti. Vuosittaisten tehokkuusparannusten odotetaan kasvavan noin 100 miljoonaan euroon vuonna 2011.

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä osakkeiden myynnit

Investoinnit käyttöomaisuuteen tilikaudella 2009 olivat 929 (2 624) miljoonaa euroa. Investoinnit ilman ostoja olivat 862 (1 108) miljoonaa euroa.

Fortum arvioi, että uutta sähkön-/lämmöntuotantokapasiteettia otettaisiin vuonna 2010 käyttöön seuraavasti:

	Tyyppi	Kapasiteetti sähkö, MW	Kapasiteetti lämpö, MW	Käyttöönotto
Heat				
Czestochowa, Puola	CHP bio, hiili	65	120	III/2010
Pärnu, Viro	CHP bio, turve	20	45	vuoden 2010 lopussa
Power				
Vesivoimalaitosten perusparannus	Vesivoima	20-30		2010
Russia				
Tyumen 1	CCGT, kaasu	190		III/2010
Tobolsk	CCGT, kaasu	210		III/2010
Chelyabinsk 3	CCGT, kaasu	220		IV/2010

POWER

Fortum ja norjalainen Hafslund Infratek ASA yhdistivät infrastruktuurin rakentamis- ja kunnossapitoliiketoimintonsa Ruotsissa, Suomessa ja Norjassa 15.1.2009 alkaen.

HEAT

Heat jatkoi kehitysohjelmaansa kilpailukykyä ja optimaalisen tuotantorakenteen varmistamiseksi.

Uusi CHP-laitos Viron Tartossa otettiin kaupalliseen käyttöön maaliskuun 2009 loppupuolella ja CHP-laitos Espoossa otettiin kaupalliseen käyttöön joulukuussa 2009. Uusien CHP-laitosten rakentaminen Puolan Czeszochowassa ja Viron Pärnussa eteni.

Elokuussa Fortum myi Kokkolan CHP-laitoksensa Kokkolan kaupungille. Kauppahinta oli noin 24 miljoonaa euroa.

Joulukuussa Fortum teki sopimuksen ruotsalaisen kaasunsiirtoyhtiön Swedegas AB:n osakkeidensa myynnistä. Kauppa toteutuu alkuvuonna 2010.

DISTRIBUTION

EU:n kolmas energiamarkkinapaketti saatettiin voimaan syyskuun alussa 2009. Tämän seurauksena Fortum joutuu myymään 25 %:n omistusosuutensa kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:ssä viimeistään vuoden 2012 alussa. Fortum tutkii vaihtoehtoja Fingridin osakkeiden myynnille. Fortumin tämänhetkisen arvion mukaan Fingridin osakkeiden myynti tapahtuu vuoden 2010 aikana.

RUSSIA

OAO Fortumin meneillään oleva investointiohjelma nostaa sähköntuotantokapasiteetin nykyisestä ~3 000 megawattista 5 300 megawattiin. Ohjelman loppuosan arvo tammikuusta 2010 eteenpäin vuoden 2009 lopun valuuttakursseilla laskettuna on arviolta 1,8 miljardia euroa.

Venäjän hallitus arvioi parhaillaan sähköntuotantoyhtiöiden investointiohjelmaa sähkön vähentyneitä kysyntää silmällä pitäen. Fortum on vahvistanut sitoutuneensa OAO Fortumin investointiohjelman toteuttamiseen. Tällä hetkellä kuitenkin arvioidaan mahdollisuutta lykätä eräitä hankkeita 1 – 3 vuodella, ja näkymät ovat myönteiset.

Rahoitus

Vuoden lopussa korollinen nettovelka oli 5 969 miljoonaa euroa (vuoden 2008 lopussa: 6 179 miljoonaa euroa). Vuoden kokonaisnettovelan supistuminen oli siten 210 miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan kassavirta vuoden aikana oli vahva, 2 264 (2 002) miljoonaa euroa. Kassavirta käytettiin pääasiassa investointeihin ja osingonjakoon. Investointien kassavirta vuonna 2009 oli 974 (2 282) miljoonaa euroa, ja osingonjako oli 888 (1 198) miljoonaa euroa.

Nettovelka/EBITDA edellisiltä 12 kuukaudelta oli 2,6 (2,5).

Konsernin nettorahoituskulut vuonna 2009 olivat 167 (239) miljoonaa euroa. Tärkein syy rahoituskulujen laskuun oli alemmat keskikorot vuonna 2009 edellisvuotiseen verrattuna. Nettorahoituskuluihin on kirjattu rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutoksia -1 (-11) miljoonaa euroa.

Fortumin korollisen bruttovelan (johdannaiset mukaan lukien) keskimääräinen vuosikorko vuonna 2009 oli noin 3,7 % (5,3 %).

Konsernin maksuvalmius säilyi vahvana. Likvidit varat olivat vuoden lopussa 890 (1 321) miljoonaa euroa, josta 632 (1 020) miljoonaa euroa kuului OAO Fortumille ja on korvamerkitty yhtiön investointiohjelmaan. Lisäksi konsernin käytettävissä oli yhteensä noin 2,9 (2,3) miljardia euroa nostamattomia valmiusluottoja.

Vuoden aikana Fortum hankki uutta pitkäaikaista rahoitusta yli 2 miljardia euroa laskemalla liikkeeseen noin 1,6 miljardin euron joukkolainan Fortumin Euro Medium Term Note -ohjelman osana sekä kahdenvälisillä pitkäaikaisilla lainoilla yli 0,5 miljardia euroa. Uusilla rahoitusjärjestelyillä hankitut varat käytettiin vuonna 2009 erääntyneen velan jälleerahoittamiseen sekä osittain vuonna 2011 erääntyvien lainajärjestelyjen ja vuosina 2010 ja 2013 erääntyvien noin 8 miljardin ruplan (180 miljoonaa euroa) joukkolainojen takaisinmaksuun. Lyhytaikainen rahoitus (lähinnä yritystodistusten liikkeeseenlasku) supistui 308 (520) miljoonaan euroon vuoden lopussa.

Standard & Poor'sin Fortum Oyj:lle antama pitkän aikavälin luottoluokitus nousi vuoden aikana A-:sta A:han (vakaat näkymät) sen myötä, kun yhtiö teki luokitusmenettelyynsä "valtiosidonnaisia yhteisöjä" ("government-related entities") koskevan muutoksen. Moody'sin Fortum Oyj:lle antama pitkäaikainen luottoluokitus oli vuoden lopussa A2 (vakaat näkymät).

Osakkeet ja osakepääoma

Fortum Oyj:n osakkeen vaihto NASDAQ OMX Helsinki -pörssissä vuonna 2009 oli 580,9 (628,2) miljoonaa osaketta arvoltaan 9 244 miljoonaa euroa. Fortumin markkina-arvo vuoden viimeisen pörssipäivän päätöskurssin mukaan laskettuna oli 16 852 miljoonaa euroa. Vuoden 2009 korkein noteeraus Fortum Oyj:n osakkeille NASDAQ OMX Helsinki -pörssissä oli 19,20 euroa ja alin 12,60 euroa. Osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi oli 15,95 euroa. Vuoden viimeisen päivän päätöskurssi oli 18,97 (15,23) euroa.

NASDAQ OMX Helsingin lisäksi Fortumin osakkeilla käytiin kauppaa useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla, lähinnä Chi-X Europessa ja Turquoisessa. Fortum Oyj:n osakkeen vaihto vuonna 2009 Chi-X Europessa oli 49,1 miljoonaa osaketta ja Turquoisessa 17,8 miljoonaa osaketta.

Vuoden 2009 lopussa Fortum Oyj ei omistanut omia osakkeitaan.

Vuoden 2009 lopussa Fortum Oyj:n osakepääoma oli 3 046 185 953 euroa ja rekisteriin merkittyjen osakkeiden kokonaismäärä oli 888 367 045.

Viimeisen jäljellä olleen optio-ohjelman merkintäaika päättyi 1.5.2009, jonka jälkeen optio-ohjelmien perusteella ei voida enää merkitä ja rekisteröidä uusia osakkeita.

Vuoden lopussa Suomen valtion omistusosuus Fortumista oli 50,8 %. Hallintarekisteröityjen ja suorien ulkomaisten osakkeenomistajien osuus oli 31,0 %.

Fortumin hallituksella ei ole yhtiökokouksen myöntämiä käyttämättömiä valtuuksia vaihtovelkakirjojen tai optiolainojen liikkeelle laskemiseksi tai uusien osakkeiden liikkeelle laskemiseksi.

Konsernin henkilöstö

Vuoden 2009 lopussa konsernin henkilöstön määrä oli 11 613 (2008: 15 579), joista 11 332 (2008: 15 264) oli vakinaisessa työsuhteessa.

Eräiden infrastruktuuripalvelutoimintojen ulkoistaminen Infratek ASA:lle tammikuussa 2009 vähensi henkilöstömäärää Powerissa ja Distributionissa.

Vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä noin 1 100 OAO Fortumin työntekijää siirrettiin sisäisesti Russia-divisioonasta Power-divisioonaan.

OAO Fortum lopetti käyttö- ja kunnossapitosopimuksensa Tjumenin kaupungin kanssa kunnallisten kaukolämpöverkkojen käytöstä 1.7.2009 alkaen. Tämä vähensi OAO Fortumin työntekijöiden määrää noin 750 työntekijällä.

Emoyhtiö Fortum Oyj:n henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 409 (2008: 434).

	2009	2008	2007
Henkilöstö 31.12.	11 613	15 579	8 303
Henkilöstö keskimäärin	13 278	14 077	8 304
Henkilöstökustannukset yhteensä, miljoonaa euroa	491	587	495

Tutkimus ja kehitys

Fortumin pitkän aikavälin tavoitteena on tulla täysin hiilidioksidittomaksi energiayhtiöksi, joten suurin osa Fortumin tutkimus- ja kehitystoiminnasta on suunnattu tähän tavoitteeseen. Toimintojen perustana on verkostojen ja kumppanuussuhteiden rakentaminen johtavien tutkimusorganisaatioiden, suunnittelualan yritysten sekä laitteiden ja voimalaitosten toimittajien kanssa. Fortumilla on myös huomattava määrä sisäistä tutkimus- ja kehitystoimintaa strategisesti merkittävillä avainalueilla.

Vuonna 2009 Fortumin T&K-toiminta painottui voimakkaasti ydinvoimalla toimivan lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoskonseptin kehittämiseen, älykkäisiin verkkoihin ja sähköajoneuvoihin. Myös hiilidioksidin talteenotossa ja varastoinnissa saavutettiin merkittäviä edistysaskeleita.

Mahdollisuus korvata hiilellä ja maakaasulla toimivia CHP-laitoksia pääkaupunkiseudulla Loviisa 3 -ydinvoimalaitosyksiköllä tuotetulla kaukolämmöllä voisi vähentää Suomen CO₂-päästöjä jopa 4 miljoonalla tonnilla vuodessa. Vuonna 2009 Fortum kehitti konsepteja höyryn erottamiseen turbiineista yhdessä turbiinivalmistajien kanssa, selvitti vaihtoehtoja kaukolämmön siirtämiseen, mallinsi kaukolämmönsiirtojärjestelmän sekä analysoi järjestelmään liittyviä turvallisuustekijöitä APROS-simulointiohjelmistolla.

Älykkäistä sähköverkoista tuli Fortumin T&K-toiminnan keskeinen uusi osa-alue vuonna 2009. Älykäs verkko on sähköverkko, joka yhdistää sähkön tuottajat sekä loppukäyttäjät ja varmistaa siten ympäristömyötäisen, kustannustehokkaan ja turvallisen sähköntoimituksen. Fortum käynnisti vuoden aikana useita konkreettisia älykkäisiin verkkoihin sekä sähköiseen liikenteeseen liittyviä kehityshankkeita.

Fortum ja TVO ilmoittivat aloittavansa yhteistyön Siemens Energyn sekä Maersk Oilin ja Maersk Tankersin kanssa hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin alalla. Siemens Energy on valittu talteenottotekniikan yhteistyökumppaniksi Meri-Porin hiilidioksidin talteenotto- ja varastointitekniikan FINNCAP-projektiin. Kumppanit pyrkivät yhdistämään hiilidioksidin

talteenoton Meri-Porin voimalassa Maersk Tankersin laivakuljetuksiin ja Maersk Oilin geologiseen varastointiratkaisuun.

Konsernin tutkimus- ja kehitysmenot olivat vuonna 2009 yhteensä 30 (27) miljoonaa euroa.

Fortumin T&K-investoinnit ovat 0,5 % liikevaihdosta (0,5 % vuonna 2008) ja 0,9 % (0,8 %) kaikista kuluista.

Fortumin tutkimus- ja kehitysmenot	2009	2008	2007
T&K-menot, milj. euroa	30	27	21
T&K-menot, % liikevaihdosta	0,5	0,5	0,5
T&K-menot, % kaikista kuluista	0,9	0,8	0,8

Katsauskauden jälkeisiä tapahtumia

Tammikuussa 2010 Fortum osti Nokialla sijaitsevan sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksen.

Kilpailuilla markkinoilla myydyn sähkön osuutta nostettiin Venäjällä 50 %:sta 60 %:iin tammikuun 2010 alussa.

Näkymät

AVAINTEKIJÄT JA RISKIT

Fortumin tuloksen kannalta tärkein tekijä on sähkön tukkuhinta. Tukkuhinnan kehityksen avaintekijöitä ovat tarjonnan ja kysynnän tasapaino, polttoaineiden ja hiilidioksidin päästöoikeuksien hinnat sekä vesitilanne. Lisäksi Ruotsin kruunun ja Venäjän ruplan vaihtokurssit vaikuttavat Fortumin tulokseen. Valuuttakurssien mahdollisesta vaihtelusta aiheutuvat muuntovaikutukset taseessa kirjataan Fortumin omaan pääomaan.

Fortumin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, taloudellisille ja operatiivisille riskeille. Lisätietoja Fortumin riskeistä ja riskienhallinnasta on esitetty Fortumin vuoden 2008 toimintakertomuksessa sekä konsernin tilinpäätöksessä ja Fortumin verkkosivuilla. Vuosikertomus tilikaudelta 2009 julkaistaan viikon 9 loppuun mennessä.

MARKKINAKYSYNTÄ

Talouden taantuma on vaikuttanut markkinoihin Fortumin toiminta-alueella. Tämä saattaa kasvattaa Fortumin vastapuoliriskiä. Sähkönkulutus Pohjoismaissa ja Venäjällä saattaa jatkossakin pysyä alhaisella tasolla. Tällä hetkellä Fortum arvioi pohjoismaisen sähkön kysynnän palaavan vuoden 2008 tasolle vuosina 2012–2014. Sähkön osuus energian kokonaiskulutuksesta jatkaa kasvuaan.

VENÄJÄ

Yksi tärkeimmistä OAO Fortumin hankintaan liittyvistä oletuksista on Venäjän sähkömarkkinoiden uudistuksen jatkuminen. Kilpailuilla hinnoilla myydyn sähkön osuutta nostettiin suunnitelman mukaan 30 %:sta 50 %:iin 1.7.2009 ja 50 %:sta 60 %:iin tammikuun 2010 alusta lähtien. Osuutta on tarkoitus nostaa 60 %:sta 80 %:iin heinäkuun 2010 alusta lähtien. Sähkön tukku markkinoiden odotetaan vapautuvan kokonaan vuoteen 2011 mennessä.

Pitkän aikavälin kapasiteettimarkkinoiden säännöt ovat parhaillaan Venäjän hallituksen käsiteltävinä, ja päätöstä odotetaan vuoden 2010 loppuun mennessä.

Kaasun keskimääräinen säännelty hinta nousee 15 % vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Suunniteltu hinnankorotus koko vuodelle on 24 %:ia. Säännelty sähkön hinta on vuositasolla sidottu säänneltyyn kaasun hintaan ja inflaatioon.

Sopimukset velvoittavat OAO Fortumia toteuttamaan merkittävän investointiohjelman, jonka arvo on noin 1,8 miljardia euroa vuodesta 2010 eteenpäin. Venäjän hallitus arvioi parhaillaan sähköntuotantoyhtiöiden investointiohjelmaa, koska sähkön kysyntä on taantuman vuoksi vähentynyt. Fortum on vahvistanut sitoutuneensa OAO Fortumin investointiohjelman toteuttamiseen. Tällä hetkellä kuitenkin arvioidaan mahdollisuutta lykätä eräitä hankkeita 1 – 3 vuodella, ja näkymät ovat myönteiset.

Vuosittaisten tehokkuusparannusten odotetaan kasvavan noin 100 miljoonaan euroon vuonna 2011.

KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINNIT

Fortum arvioi vuotuisten käyttöomaisuusinvestointiensä olevan noin 0,8 - 1,2 miljardia euroa seuraavien 4 - 5 vuoden aikana.

SUOJAUS

Tammikuun 2010 loppupuolella sähkön hinta Nord Poolin futuurimarkkinoilla loppuvuodelle 2010 oli noin 44 euroa/MWh. Sähkön futuurihinta vuodelle 2011 oli noin 42 euroa/MWh ja vuodelle 2012 noin 41 euroa/MWh. Hiilen (ICE Rotterdam) futuurihinta loppuvuodelle 2010 puolestaan oli noin 84 Yhdysvaltain dollaria tonnilta ja päästöoikeuksien (EUA) markkinahinta loppuvuodelle 2010 noin 13 euroa hiilidioksiditonnia kohti.

Tammikuun 2010 loppupuolella Pohjoismaiden vesivarannot olivat noin 14 TWh keskimääräistä pienemmät ja 6 TWh alle vuoden 2009 vastaavan tason.

Fortumin Power-divisioonan toteutuneeseen sähkön tukkumyynnihintaan Pohjoismaissa vaikuttavat muun muassa suojaustasot, suojaushinta, spot-hinnat, Fortumin joustavan tuotantorakenteen käytettävyys ja käyttö sekä valuuttojen kurssivaihtelut. Jos sähköntuotantolähteiden suhteellisissa osuuksissa tapahtuvien muutosten potentiaalisia vaikutuksia ei oteta huomioon, 1 euron muutos megawattituntia kohti Power-divisioonan toteutuneessa sähköntukkumyynnihinnassa Pohjoismaissa johtaa noin 50 miljoonan euron muutokseen Fortumin vuotuisessa liikevoitossa.

Joulukuun 2009 lopussa Power-divisioonan arvioidusta sähkön tukkumyynnistä Pohjoismaissa noin 70 % oli suojattu noin 44 euroon/MWh loppuvuodeksi 2010. Kalenterivuodeksi 2011 divisioonan arvioidusta sähkön tukkumyynnistä Pohjoismaissa oli suojattu noin 40 % noin 42 euroon/MWh.

Raportoidut suojaukset voivat vaihdella huomattavasti Fortumin sähköjohdannaismarkkinoilla tekemien toimien mukaan. Suojaukset tehdään pääasiassa johdannaissovimuksilla. Näistä useimmat ovat Nord Poolissa kaupankäynnin kohteena olevia forward-sopimuksia tai vakioituja futuureja, joihin kuuluu useita erilaisia tuotteita ja maturiteetteja.

Sähkö- ja lämpöliiketoiminnan tulos on yleensä paras vuoden ensimmäisellä ja viimeisellä neljänneksellä.

Fortumin vuoden 2009 tulos oli hyvä haastavasta taloudellisesta ympäristöstä huolimatta. Yhtiöllä on joustava, kustannustehokas ja ilmastomyötäinen tuotantorakenne. Fortumin taloudellinen asema ja maksuvalmius ovat vahvoja.

Osingonjakoehdotus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2009 olivat 4 052 miljoonaa euroa. Tilikauden päättymisen jälkeen yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että Fortum Oyj jakaa vuodelta 2009 osinkoa 1,00 euroa osaketta kohti eli 2.2.2010 rekisteriin merkittyjen osakkeiden lukumäärän perusteella yhteensä 888 miljoonaa euroa.

Espoo, 2.2.2010
Fortum Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Tapio Kuula, toimitusjohtaja, puhelin: +358 10 452 4112
Juha Laaksonen, talousjohtaja, puhelin: +358 10 452 4519

Fortumin sijoittajasuhteet, puh. +358 10 452 4138 / investors@fortum.com

Hallitus on 2.2.2010 hyväksynyt Fortumin tilinpäätöksen vuodelta 2009 ja tilintarkastajat ovat antaneet vakiomuotoisen tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 2009. Tiivistetty osavuosikatsaus on laadittu EU:ssa hyväksytyn IAS 34, osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti.

Fortumin varsinainen yhtiökokous pidetään 25.3.2010, ja ehdotettuun osinkoon liittyvät päivämäärät ovat seuraavat:

- Osingon irtoamispäivä 26.3.2010
- Osingonmaksun täsmäytyspäivä 30.3.2010
- Osingonmaksupäivä 8.4.2010

Vuosikertomus tilikaudelta 2009 julkaistaan viikon 9 loppuun mennessä.

Tulostiedotus vuonna 2010:

- Osavuosikatsaus tammi–maaliskuulta julkaistaan 27.4.2010 noin klo 9.00
- Osavuosikatsaus tammi–kesäkuulta julkaistaan 16.7.2010 noin klo 9.00.
- Osavuosikatsaus tammi–syyskuulta julkaistaan 21.10.2010 noin klo 9.00

Jakelu:

NASDAQ OMX Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
www.fortum.fi

Tilinpäätökseen liittyvää lisätietoa, mukaan lukien vuosineljänneksitulokset, on Fortumin verkkosivuilla osoitteessa www.fortum.fi/sijoittajat.

FORTUM-KONSERNI
TAMMIKUU-JOULUKUU 2009

Osavuositiedot perustuvat vuoden 2009 tilintarkastettuun tilinpäätökseen, jonka hallitus vahvisti 2.2.2010.

LYHENNETTY KONSERNIN TULOSLASKELMA

MEUR	Liite	IV/2009	IV/2008	2009	2008
Liikevaihto	4	1 563	1 602	5 435	5 636
Muut tuotot		13	155	34	230
Materiaalit ja palvelut		-608	-652	-2 027	-2 117
Henkilöstökulut		-123	-158	-491	-587
Poistot ja arvonalentumiset	4, 12	-136	-132	-510	-515
Muut kulut		-187	-204	-659	-684
Liikevoitto		522	611	1 782	1 963
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	4, 13	22	48	21	126
Korkokulut		-53	-96	-241	-351
Korkotuotot		22	66	98	143
Johdannaisten käyvän arvon muutokset		-6	-16	-1	-11
Muut rahoituserät - netto		-2	-8	-23	-20
Rahoitustuotot ja -kulut		-39	-54	-167	-239
Voitto ennen veroja		505	605	1 636	1 850
Tuloverot	9	-74	2	-285	-254
Kauden voitto		431	607	1 351	1 596
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille		406	563	1 312	1 542
Määräysvallattomille omistajille		25	44	39	54
		431	607	1 351	1 596

Osakekohtainen tulos (euroa per osake)

	10				
Laimentamaton		0.46	0.64	1.48	1.74
Laimennettu		0.46	0.64	1.48	1.74

Lyhennetty konsernin laaja tuloslaskelma

MEUR	IV/2009	IV/2008	2009	2008	2007
Tilikauden voitto	431	607	1 351	1 596	1 608
Muut laajan tuloksen erät					
Kassavirran suojaukset					
Käyvän arvon muutokset	-326	542	-195	453	-167
Siirrot tuloslaskelmaan	-64	71	-218	160	-69
Siirrot vaihto-omaisuuteen/aineellisiin hyödykkeisiin	-2	-4	-4	-4	-
Verot	100	-168	108	-168	64
Nettosijoitusten suojaus					
Käyvän arvon muutokset	-17	-	-25	-	2
Verot	4	-	6	-	-
Myytavissä olevat rahoitusvarat					
Käyvän arvon muutokset	0	-1	0	-1	-
Muuntoerot	73	-568	21	-621	-36
Osuus osakkuusyritysten muista laajan tuloksen eristä ¹⁾	-38	-110	-37	-628	366
Muut muutokset	7	1	1	1	6
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	-263	-237	-343	-808	166
Laaja tulos yhteensä	168	370	1 008	788	1 774
Laajan tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	139	375	971	797	1 731
Määräysvallattomille omistajille	29	-5	37	-9	43
	168	370	1 008	788	1 774
¹⁾ Josta Hafslund ASA:n omistamien REC:n osakkeiden käyvän arvon muutosta ml. muuntoerot	-41	-140	-37	-667	353

LYHENNETTY KONSERNIN TASE

MEUR	Liite	31.12.2009	31.12.2008
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	12	391	395
Rakennukset, koneet ja kalusto	12	12 855	12 138
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	4, 13	2 188	2 112
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	16	570	566
Eläkesaamiset		59	59
Muut pitkäaikaiset sijoitukset		69	58
Laskennalliset verosaamiset		47	2
Johdannaisinstrumentit	6	195	445
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		918	742
Pitkäaikaiset varat yhteensä		17 292	16 517
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus		447	444
Johdannaisinstrumentit	6	182	761
Myyntisaamiset ja muut saamiset		1 030	1 235
Pankkitalletukset		397	588
Rahat ja pankkisaamiset		493	733
Likvidit varat	15	890	1 321
Lyhytaikaiset varat yhteensä		2 549	3 761
Varat yhteensä		19 841	20 278
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	14	3 046	3 044
Ylikurssirahasto		73	73
Kertyneet voittovarot		4 762	4 312
Muut oman pääoman erät		153	525
Yhteensä		8 034	7 954
Määräysvallattomat omistajat		457	457
Oma pääoma yhteensä		8 491	8 411
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Korollinen pitkäaikainen vieras pääoma	15	6 002	6 520
Johdannaisinstrumentit	6	191	120
Laskennalliset verovelat		1 750	1 851
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	16	570	566
Muut varaukset		209	199
Eläkeveloitteet		23	51
Muu pitkäaikainen vieras pääoma		472	470
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		9 217	9 777
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Korollinen lyhytaikainen vieras pääoma	15	857	980
Johdannaisinstrumentit	6	276	126
Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma		1 000	984
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		2 133	2 090
Vieras pääoma yhteensä		11 350	11 867
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä		19 841	20 278

LYHENNETTY LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Kertyneet voittovarot	Muut oman pääoman erät	Emoyhtiön omistajat	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä			
			Kertyneet voittovarot	Muuntoerot	Kassavirta- suojaukset	Muut laajan tuloksen erät	Muut laajan tuloksen erät osakkuus- yhtiöissä			
MEUR										
Oma pääoma 31.12.2008	3 044	73	4 888	-576	321	36	168	7 954	457	8 411
Kauden tulos			1 312					1 312	39	1 351
Muuntoerot				9	-4		28	33	12	45
Kauden muut laajan tuloksen erät			6		-296	-19	-65	-374	-14	-388
Laaja tulos yhteensä			1 318	9	-300	-19	-37	971	37	1 008
Osingonjako ¹⁾			-888					-888		-888
Osingonjako määräysvallattomille omistajille								0	-19	-19
Muutokset yrityshankintojen yhteydessä			-5					-5	-18	-23
Käytetyt optio-oikeudet ²⁾	2		16			-16		2		2
Oma pääoma 31.12.2009	3 046	73	5 329	-567	21	1	131	8 034	457	8 491
Oma pääoma 31.12.2007	3 040	73	4 552	-21	-120	35	800	8 359	292	8 651
Tilikauden tulos			1 542					1 542	54	1 596
Muuntoerot				-555			-148	-703	-66	-769
Kauden muut laajan tuloksen erät					441	1	-484	-42	3	-39
Laaja tulos yhteensä			1 542	-555	441	1	-632	797	-9	788
Osingonjako ¹⁾			-1 198					-1 198		-1 198
Osingonjako määräysvallattomille omistajille								0	-18	-18
Muutokset yrityshankintojen yhteydessä			-8					-8	192	184
Käytetyt optio-oikeudet	4							4		4
Oma pääoma 31.12.2008	3 044	73	4 888	-576	321	36	168	7 954	457	8 411

¹⁾ Katso liite 11 Osakekohtainen osinko.

²⁾ Viimeisen optio-ohjelman (2002B) merkintäajan päättymisen 1.5.2009 kirjanpitokäsittelyn vaikutus omassa pääomassa.

Vuoden 2009 alussa on otettu käyttöön uudistettu IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi, katso liitetieto 2 Laadintaperiaatteet. Konsernin oman pääoman muutoksista esitettävän laskelman muotoa on muutettu. Vertailukauden luvut on uudelleenluokiteltu uuden esittämistavan mukaisesti.

Muuntoerot *)

Muuntoerot vaikuttivat emoyhtiön omistajille kuuluvaan osuuteen omasta pääomasta 33 miljoonaa euroa vuonna 2009 (2008: -703), sisältäen SEK:n, NOK:n ja RUB:n nettovaikutuksen yhteensä 27 miljoonaa euroa (2008: -680). Osa muuntoerosta syntyy, kun Hafslundin omistamat NOK -määräiset REC:n osakkeet arvostetaan käypään arvoon. Arvostuksen vaikutus +22 miljoonaa euroa (2008: -148) näytetään yhdessä osakkuusyhtiöiden muiden laajan tuloksen erien kanssa.

Kassavirtasuojaukset

Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus kassavirtasuojauksen käyvän arvon muutoksista oli -296 miljoonaa euroa vuoden 2009 aikana (2008: 441), ja se liittyy lähinnä sähkön hinnan suojaamiseen. Kun sähkön hinta on korkeampi kuin suojaushinta, vaikutus omaan pääomaan on negatiivinen.

*) Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätöstiedot muunnetaan euroiksi käyttäen tuloslaskelman osalta keskikurssia ja taseen osalta tilinpäätöspäivän kurssia. Kurssiero, joka syntyy muunnosta euroiksi, kirjataan omaan pääomaan. Lisätietoja käytetyistä kurseista katso liitetieto 8 Valuuttakurssit.

LYHENNETTY KONSERNIN KASSAVIRTALASKELMA

MEUR	Liite	IV/2009	IV/2008	2009	2008
Liiketoiminnan kassavirta					
Liikevoitto ennen poistoja (Käyttökate)		658	743	2 292	2 478
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		-4	-237	46	-275
Rahoituserät ja toteutuneet kurssierot		-102	326	146	233
Maksetut välittömät verot		-34	-53	-239	-332
Kassavirta ennen käyttöpääoman muutosta		518	779	2 245	2 104
Käyttöpääoman muutos		-122	-217	19	-102
Liiketoiminnan kassavirta yhteensä		396	562	2 264	2 002
Investointien kassavirta					
Käyttöomaisuusinvestoinnit ¹⁾	4, 12	-266	-338	-845	-1 018
Hankitut tytäryhtiöosakkeet pl. hankittujen yhtiöiden rahavarat	7	-2	-4	-27	-1 210
Hankitut osakkuusyhtiöosakkeet ²⁾	13	-26	-24	-58	-32
Muiden osakkeiden hankinnat		0	0	-2	-1
Käyttöomaisuuden myynnit		10	28	48	37
Myydyt tytäryhtiöosakkeet pl. myytyjen yhtiöiden rahavarat	7	1	43	11	44
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	13	1	10	2	34
Muiden osakkeiden myynnit		0	0	1	0
Muiden sijoitusten muutos		-39	-58	-104	-136
Investointien kassavirta yhteensä		-321	-343	-974	-2 282
Kassavirta ennen rahoitusta		75	219	1 290	-280
Rahoituksen kassavirta					
Velkojen muutos		-1	44	-758	2 622
Osingonjako yhtiön osakkeenomistajille		-	-	-888	-1 198
Muut rahoituserät		-13	30	-25	-104
Rahoituksen kassavirta yhteensä		-14	74	-1 671	1 320
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos		61	293	-381	1 040
Likvidit varat kauden alussa		815	1 179	1 321	427
Valuuttakurssierot likvideissa varoissa		14	-151	-50	-146
Likvidit varat kauden lopussa		890	1 321	890	1 321

¹⁾ Maksamattomat investoinnit eivät sisälly käyttöomaisuusinvestointeihin. Aktivoidut vieraan pääoman kulut sisältyvät maksettuihin korkokuluihin.

²⁾ Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet sisältävät osakeannin.

Nettovelan muutokset	IV/2009	IV/2008	2009	2008
Nettovelka kauden alussa	6 041	6 520	6 179	4 466
Muuntoerot	-7	-109	144	-203
Käyttökate	658	743	2 292	2 478
Maksetut rahoituskulut ja verot sekä muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-140	36	-47	-374
Käyttöpääoman muutos	-122	-217	19	-102
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-266	-338	-845	-1 018
Yrityshankinnat	-28	-28	-87	-1 243
Yritysmyyynnit	12	81	62	115
Muutos korollisissa saamisissa	-39	-58	-104	-136
Osingot	-	-	-888	-1 198
Muut rahoitustoiminnot	-13	31	-25	-103
Nettokassavirta (- nettovelan kasvu)	62	250	377	-1 581
Lainat hankituissa yhtiöissä	-	0	-	272
Joukkovelkakirjojen käypien arvojen muutos ja arvostukset jaksotettuun hankintamenoön	-3	18	23	63
Nettovelka kauden lopussa	5 969	6 179	5 969	6 179

TUNNUSLUVUT

MEUR	31.12.2009	30.9.2009	30.6.2009	31.3.2009	31.12.2008	30.9.2008	30.6.2008	31.3.2008
Käyttökate, MEUR	2 292	1 634	1 220	721	2 478	1 735	1 203	720
Tulos/osake (laimentamaton), EUR	1,48	1,02	0,78	0,46	1,74	1,10	0,78	0,51
Sijoitettu pääoma, MEUR	15 350	15 184	15 347	17 404	15 911	15 756	15 593	16 868
Korollinen nettovelka, MEUR	5 969	6 041	6 004	5 634	6 179	6 520	6 254	5 228
Käyttöomaisuus- ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin, MEUR	929	634	412	181	2 624	2 210	1 459	1 227
Käyttöomaisuusinvestoinnit, MEUR	862	571	352	150	1 108	716	408	175
Sijoitetun pääoman tuotto, % ¹⁾	12,1	11,4	13,1	14,5	15,0	13,7	14,6	17,3
Oman pääoman tuotto, % ¹⁾	16,0	14,6	17,4	19,6	18,7	15,7	17,2	21,0
Nettovelka/käyttökate ¹⁾	2,6	2,8	2,5	2,0	2,5	2,8	2,6	1,8
Korkokate	12,4	11,3	12,3	16,0	9,4	7,6	8,6	14,1
Korkokate sisältäen aktivoidut vieraan pääoman menot	10,3	9,5	10,5	12,9	8,6	7,1	8,1	13,8
Kassavirta ennen käyttöpääoman muutosta/korollinen nettovelka, % ¹⁾	37,6	35,7	38,9	45,1	34,1	27,1	30,1	42,9
Velkaantumisaste, %	70	73	76	65	73	81	77	56
Oma pääoma/osake, EUR	9,04	8,89	8,42	9,34	8,96	8,49	8,08	9,53
Omavaraisuusaste, %	43	43	41	40	41	39	39	44
Henkilöstön lukumäärä	11 613	12 054	13 586	14 267	15 579	15 785	16 069	15 689
Henkilöstö keskimäärin	13 278	13 737	14 310	14 644	14 077	13 585	12 603	8 356
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta	888 230	888 230	888 230	888 095	887 256	887 241	887 131	887 085
Laimennettu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 osaketta	888 230	888 230	888 230	888 250	887 839	887 986	888 165	888 177
Rekisteröityjen osakkeiden määrä, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	888 166	887 638	887 517	887 191	887 123

¹⁾ Neljänneksen luvut on muutettu vastaamaan vuositason lukuja.
Tunnuslukujen laskentakaavat ovat liitteessä 24.

KONSERNIN LYHENNETYN OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT

1. LAADINTAPERUSTA

Osavuosikatsaustiedot perustuvat vuoden 2009 tilintarkastettuun tilinpäätökseen, jonka hallitus vahvisti 2.2.2010. Konsernin lyhennetty osavuosikatsaus on laadittu EU:ssa käytöön otettua kansainvälistä IAS 34 Osavuosikatsaukset -standardia noudattaen. Osavuosikatsausta tulee lukea vuoden 2008 tilinpäätöksen kanssa.

2. LAADINTAPERIAATTEET

Noudatetut laadintaperiaatteet ovat yhtenevät konsernin tilinpäätöksessä 2008 noudattamien periaatteiden kanssa lukuunottamatta alla listattuja muutoksia:

- IAS 23 (uudistettu) Vieraan pääoman menot
Uudistettu standardi edellyttää, että ehdot täyttävän hyödykkeen hankintameno on sisällytetään välittömästi kyseisen hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot. Standardiin aiemmin sisältynyt vaihtoehto kirjata vieraan pääoman menot kuluksi on poistettu. Uudistetun standardin käyttöönotto on aiheuttanut Fortum -konsernissa konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteiden tarkennuksia vieraan pääoman menojen aktivoinnin osalta. Fortum on soveltanut uudistettua standardia niihin ehdot täyttäviin hyödykkeisiin, joihin liittyvien vieraan pääoman menojen aktivointi alkaa standardin voimaantulopäivänä 1.1.2009 tai sen jälkeen. Muutoksella ei ollut olennaista vaikutusta katsauskauden tulokseen tai taloudelliseen asemaan.
- IAS 1 (uudistettu) Tilinpäätöksen esittäminen
Uudistettu standardi muuttaa lähinnä tuloslaskelman ja oman pääoman muutoksia kuvaavan laskelman esittämistapaa. Standardi edellyttää omistajien kanssa tehdyistä liiketoimista syntyneiden yhteisön oman pääoman muutosten esittämistä erillään muista oman pääoman muutoksista. Standardin käyttöönotolla ei ole vaikutusta Fortumin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

3. KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA HARKINNAT

Osavuosikatsauksen laatiminen edellyttää, että yhtiön johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Toteutuneet tulokset saattavat olla erilaisia näihin arvioihin verrattuna.

Tämän osavuosikatsauksen laatimisen yhteydessä johdon tekemät merkittävät konsernin laadintaperiaatteisiin ja keskeisimpiin epävarmuustekijöihin liittyneet arviot ovat samoja, joita sovellettiin vuositilinpäätöksessä 2008.

4. TIEDOT LIKETOIMINTASEGMENTEITTÄIN

LIKEVAIHTO

MEUR	IV/2009	IV/2008	2009	2008
Sähkönmyynti ilman välillisiä veroja	877	886	3 192	3 291
Lämmön myynti	427	440	1 314	1 298
Sähkönsiirto	213	193	760	746
Muut myynnit	46	83	169	301
Yhteensä	1 563	1 602	5 435	5 636

LIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN

MEUR	IV/2009	IV/2008	2009	2008
Power	679	736	2 596	2 892
- josta sisäistä	35	5	231	0
Heat	457	463	1 394	1 466
- josta sisäistä	8	-3	22	0
Distribution	227	206	800	789
- josta sisäistä	7	3	13	10
Markets	410	531	1 449	1 922
- josta sisäistä	29	50	68	177
Russia	194	197	623	489
- josta sisäistä	-	-	-	-
Muut	19	21	74	83
- josta sisäistä	19	21	72	82
Nord Pool netotus ¹⁾	-325	-476	-1 095	-1 736
Eliminoinnit	-98	-76	-406	-269
Yhteensä	1 563	1 602	5 435	5 636

¹⁾ Tuntiperusteiset myynnit ja ostot Nord Poolilta netotetaan konsernitasolla ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tietynä hetkenä nettomyyjä vai netto-ostaja.

LIKEVOITTO SEGMENTEITTÄIN

MEUR	IV/2009	IV/2008	2009	2008
Power	330	470	1 335	1 599
Heat	108	155	248	307
Distribution	81	61	263	248
Markets	19	-29	22	-35
Russia	7	-19	-26	-91
Muut	-23	-27	-60	-65
Yhteensä	522	611	1 782	1 963

VERTAILUKELPOINEN LIKEVOITTO SEGMENTEITTÄIN

MEUR	IV/2009	IV/2008	2009	2008
Power	394	378	1 469	1 528
Heat	103	109	227	250
Distribution	80	63	262	248
Markets	11	0	22	-33
Russia	7	-20	-26	-92
Muut	-25	-22	-66	-56
Vertailukelpoinen liikevoitto	570	508	1 888	1 845
Kertaluonteiset erät	8	68	29	85
Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-56	35	-135	33
Liikevoitto	522	611	1 782	1 963

KERTALUONTEISET ERÄT SEGMENTEITTÄIN

MEUR	IV/2009	IV/2008	2009	2008
Power	0	7	6	18
Heat	6	60	21	64
Distribution	1	0	1	2
Markets	0	-	0	-
Russia	0	1	0	1
Muut	1	0	1	0
Yhteensä	8	68	29	85

Kertaluonteiset erät sisältävät pääasiassa luovutusvoittoja ja -tappioita.

**MUUT VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT
SEGMENTEITTÄIN**

	IV/2009	IV/2008	2009	2008
Power ¹⁾	-64	85	-140	53
Heat	-1	-14	0	-7
Distribution	0	-2	0	-2
Markets	8	-29	0	-2
Russia	-	-	-	-
Muut	1	-5	5	-9
Yhteensä	-56	35	-135	33

¹⁾ Sisältää kirjanpitoikäistelyn vaikutukset, jotka johtuvat Fortumin osuudesta

Valtion ydinjätehuoltorahastoon, yhteensä milj. euroa:

	-33	-12	-59	-19
--	-----	-----	-----	-----

Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät pääasiassa niiden tulevaisuuden rahavirtoja suojaavien johdannaisinstrumenttien vaikutuksen, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa IAS 39 mukaisesti. Power -segmentti sisältää vaikutukset, jotka johtuvat Fortumin osuudesta Valtion ydinjätehuoltorahastoon, jossa IFRIC 5 tulkinnan mukaisesti taseen varat eivät voi ylittää niihin liittyviä taseeseen kirjattuja velkoja.

POISTOT JA ARVONALENTUMISET SEGMENTEITTÄIN

MEUR	IV/2009	IV/2008	2009	2008
Power	24	24	93	97
Heat	45	41	162	169
Distribution	42	41	164	165
Markets	2	1	6	7
Russia	20	22	75	67
Muut	3	3	10	10
Yhteensä	136	132	510	515

**OSUUS OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYSTEN TULOKSESTA
SEGMENTEITTÄIN**

	IV/2009	IV/2008	2009	2008
Power ^{1), 2)}	-15	39	-35	26
Heat	12	4	30	12
Distribution	2	3	10	16
Markets	-1	0	0	5
Russia	14	0	20	19
Muut	10	2	-4	48
Yhteensä	22	48	21	126

¹⁾ Sisältää kirjanpitoikäistelyn vaikutukset, jotka johtuvat Fortumin osakkuusyhtiöiden osuuksista suomalaisissa ja ruotsalaisissa ydinjätehuoltorahastoissa, yhteensä milj. euroa:

	0	14	-5	9
--	---	----	----	---

²⁾ Suurin osa Power -segmentin osakkuusyhtiöistä on tuotantoyhtiöitä, joilta Fortum ostaa sähköä omakustannushintaan, johon sisältyvät korot, valmisteverot ja välittömät verot.

OSUDET OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISSÄ SEGMENTEITTÄIN

MEUR	31.12.2009	31.12.2008
Power	863	818
Heat	178	160
Distribution	230	210
Markets	12	12
Russia	425	429
Muut	480	483
Yhteensä	2 188	2 112

INVESTOINNIT KÄYTTÖMAISUUTEEN SEGMENTEITTÄIN

MEUR	IV/2009	IV/2008	2009	2008
Power	33	49	97	134
Heat	100	144	358	408
Distribution ¹⁾	61	93	188	296
Markets	0	0	1	3
Russia	98	104	215	256
Muut	-1	2	3	11
Yhteensä	291	392	862	1 108
Josta aktivoituja vieraan pääoman menoja	9	8	30	21

¹⁾ Vähennys johtuu pääasiassa uusien automaattisesti luettavien mittareiden asennustöiden valmistumisesta Ruotsin jakelualueella.

BRUTTOINVESTOINNIT OSAKKEISIIN SEGMENTEITTÄIN

MEUR	IV/2009	IV/2008	2009	2008
Power	1	0	57	0
Heat	1	0	1	23
Distribution	2	-	5	-
Markets	-	0	-	0
Russia	0	22	3	1 492
Muut	0	0	1	1
Yhteensä	4	22	67	1 516

Bruttoinvestoinnit osakkeisiin tilikauden 2009 aikana koostuvat pääosin tammikuussa 2009 hankituista Hafslund Infratek ASA:n osakkeista ja Teollisuuden Voima Oyj:lle (TVO) annetusta osakepääoman lisäyksestä. Katso liite 13.

SIDOTTU PÄÄOMA SEGMENTEITTÄIN

MEUR	31.12.2009	31.12.2008
Power	5 512	5 331
Heat	3 786	3 468
Distribution	3 299	3 032
Markets	147	188
Russia	2 248	2 205
Muut	355	796
Yhteensä	15 347	15 020

SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTO SEGMENTEITTÄIN

%	31.12.2009	31.12.2008
Power	23,9	29,6
Heat	7,8	8,9
Distribution	8,7	8,1
Markets	16,8	-14,0
Russia	-0,3	-3,7
Muut	-12,2	-1,8

VERTAILUKELPOINEN SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTO SEGMENTEITTÄIN

%	31.12.2009	31.12.2008
Power	26,6	28,0
Heat	7,2	7,3
Distribution	8,6	8,2
Markets	18,6	-15,3
Russia	-0,3	-3,8
Muut	-18,7	-1,7

Sidotun pääoman tuotto on laskettu jakamalla vuotuisen liikevoiton ja 'Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta' -erän summa keskimääräisellä sidotulla pääomalla. Keskimääräinen sidottu pääoma on laskettu käyttämällä avaavan taseen ja kunkin neljänneksen lopun arvoja.

VARAT SEGMENTEITTÄIN

MEUR	31.12.2009	31.12.2008
Power	5 976	5 732
Heat	4 240	3 923
Distribution	3 765	3 546
Markets	497	663
Russia	2 529	2 476
Muut	607	997
Sidottuun pääomaan sisältyvät varat	17 614	17 337
Korolliset saamiset	943	799
Laskennalliset verosaamiset	47	2
Muut varat	347	819
Likvidit varat	890	1 321
Varat yhteensä	19 841	20 278

VIERAS PÄÄOMA SEGMENTEITTÄIN

MEUR	31.12.2009	31.12.2008
Power	464	401
Heat	454	455
Distribution	466	514
Markets	350	475
Russia	281	271
Muut	252	201
Sidottuun pääomaan sisältyvä vieras pääoma	2 267	2 317
Laskennalliset verovelat	1 750	1 851
Muu vieras pääoma	474	199
Sijoitettuun pääomaan sisältyvä vieras pääoma	4 491	4 367
Korollinen vieras pääoma	6 859	7 500
Oma pääoma	8 491	8 411
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä	19 841	20 278

Muut varat ja muu vieras pääoma, jotka eivät sisälly sidottuun pääomaan segmentteittäin sisältävät pääasiassa tuloverosaamiset ja -velat, jaksotetut korkokulut sekä suojauksista ja korkojohdannaisista, joihin sovelletaan suojauslaskentaa, johtuvat saamiset ja velat.

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

	31.12.2009	31.12.2008
Power	3 063	3 520
Heat	2 246	2 318
Distribution	1 088	1 336
Markets	611	635
Russia	4 090	7 262
Muut	515	508
Yhteensä	11 613	15 579

Henkilöstön väheneminen vuoden 2009 aikana johtuu pääasiassa joidenkin infrastruktuuri-toimintojen ulkoistamisesta Power -segmentin palveluliiketoimintayksikössä ja Distribution -segmentissä Hafslund Infratek ASA:lle vuoden alussa sekä Russia -segmentissä tapahtuneista uudelleenjärjestelyistä. Konsernin sisällä osa OAO Fortumin (entinen TGC-10) henkilöstöstä siirrettiin ensimmäisen neljänneksen 2009 aikana Power -segmentin palveluliiketoimintayksikköön.

HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN

	2009	2008
Power	3 373	3 591
Heat	2 208	2 422
Distribution	1 166	1 222
Markets	629	766
Russia	5 380	5 566
Muut	522	510
Yhteensä	13 278	14 077

Henkilöstö keskimäärin lasketaan käyttäen koko raportointikauden kuukausittaisia keskiarvoja.

5. LIIKETOIMINTASEGMENTTITIEDOT NELJÄNNEKSITTÄIN

Lisätietoja vuosineljänneksittäin on saatavissa Fortumin www-sivuilta www.fortum.fi (Fortum yrityksenä/sijoittajat/taloudellista tietoa).

LIKEVAIHTO NELJÄNNEKSITTÄIN

MEUR	IV/2009	III/2009	II/2009	I/2009	IV/2008	III/2008	II/2008	I/2008
Power	679	587	625	705	736	718	721	717
- josta sisäistä	35	53	64	79	5	-79	21	53
Heat	457	176	248	513	463	226	284	493
- josta sisäistä	8	2	3	9	-3	-4	0	7
Distribution	227	168	176	229	206	171	180	232
- josta sisäistä	7	2	3	1	3	2	2	3
Markets	410	272	298	469	531	461	411	519
- josta sisäistä	29	9	8	22	50	61	34	32
Russia	194	109	136	184	197	140	152	-
- josta sisäistä	-	-	-	-	-	-	-	-
Muut	19	18	19	18	21	21	21	20
- josta sisäistä	19	18	18	17	21	20	21	20
Nord Pool netotus	-325	-200	-212	-358	-476	-465	-369	-426
Eliminoinnit	-98	-84	-96	-128	-76	0	-78	-115
Yhteensä	1 563	1 046	1 194	1 632	1 602	1 272	1 322	1 440

LIKEVOITTO NELJÄNNEKSITTÄIN

MEUR	IV/2009	III/2009	II/2009	I/2009	IV/2008	III/2008	II/2008	I/2008
Power	330	278	304	423	470	438	260	431
Heat	108	-12	39	113	155	-15	37	130
Distribution	81	47	54	81	61	50	51	86
Markets	19	7	7	-11	-29	-17	31	-20
Russia	7	-22	-16	5	-19	-39	-33	-
Muut	-23	-12	-13	-12	-27	-22	2	-18
Yhteensä	522	286	375	599	611	395	348	609

VERTAILUKELPOINEN LIKEVOITTO NELJÄNNEKSITTÄIN

MEUR	IV/2009	III/2009	II/2009	I/2009	IV/2008	III/2008	II/2008	I/2008
Power	394	310	346	419	378	371	384	395
Heat	103	-14	26	112	109	-7	27	121
Distribution	80	47	54	81	63	49	49	87
Markets	11	7	6	-2	0	-8	-15	-10
Russia	7	-22	-16	5	-20	-39	-33	-
Muut	-25	-12	-16	-13	-22	-13	-9	-12
Yhteensä	570	316	400	602	508	353	403	581

KERTALUONTEISET ERÄT NELJÄNNEKSITTÄIN

MEUR	IV/2009	III/2009	II/2009	I/2009	IV/2008	III/2008	II/2008	I/2008
Power	0	1	1	4	7	11	0	0
Heat	6	6	9	0	60	2	0	2
Distribution	1	0	0	0	0	2	0	0
Markets	0	0	0	0	-	-	-	-
Russia	0	0	0	0	1	0	-	-
Muut	1	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	8	7	10	4	68	15	0	2

MUUT VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT NELJÄNNEKSITTÄIN

MEUR	IV/2009	III/2009	II/2009	I/2009	IV/2008	III/2008	II/2008	I/2008
Power ¹⁾	-64	-33	-43	0	85	56	-124	36
Heat	-1	-4	4	1	-14	-10	10	7
Distribution	0	0	0	0	-2	-1	2	-1
Markets	8	0	1	-9	-29	-9	46	-10
Russia	-	-	-	-	-	-	-	-
Muut	1	0	3	1	-5	-9	11	-6
Yhteensä	-56	-37	-35	-7	35	27	-55	26

¹⁾ Sisältää kirjanpitoikäistelyn vaikutukset, jotka johtuvat Fortumin osuudesta

Valtion ydinjätehuoltorahtoon,
yhteensä miljoonaa euroa:

-33	-5	-10	-11	-12	10	-8	-9
-----	----	-----	-----	-----	----	----	----

6. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konsernin riskienhallinnan periaatteisiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia katsauskaudella. Riskienhallinnan tavoitteet ja periaatteet ovat yhdenmukaisia vuoden 2008 konsernin vuosikertomuksessa esitettyjen tietojen kanssa.

Alla olevat taulukot esittävät konsernin suojauslaskennassa käytettävien johdannaisoppimusten nimellisarvon tai määrän ja käyvän nettoarvon.

JOHDANNAISET

MEUR	31.12.2009		31.12.2008	
Korko- ja valuuttajohdannaiset	Nimellis- arvo	Käypä nettoarvo	Nimellis- arvo	Käypä nettoarvo
	MEUR	MEUR	MEUR	MEUR
Koronvaihtosopimukset	3 995	41	2 993	-12
Valuuttatermiinit	6 334	-123	4 521	370
Korkotermiinit	-	-	230	0
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	1 454	65	2 240	218
Sähköjohdannaiset	Määrä	Käypä nettoarvo	Määrä	Käypä nettoarvo
	TWh	MEUR	TWh	MEUR
Myyntisopimukset	157	9	165	2 102
Ostosopimukset	102	-79	123	-1 692
Ostetut optiot	1	-1	2	0
Asetetut optiot	3	1	4	-14
Öljyjohdannaiset	Määrä	Käypä nettoarvo	Määrä	Käypä nettoarvo
	1000 bbl	MEUR	1000 bbl	MEUR
Myyntisopimukset ja -termiinit	1 555	-4	1 047	-14
Ostosopimukset ja -termiinit	1 450	4	1 230	11
Hiilijohdannaiset	Määrä	Käypä nettoarvo	Määrä	Käypä nettoarvo
	kt	MEUR	kt	MEUR
Myyntisopimukset	1 259	-3	276	7
Ostosopimukset	1 762	-1	641	-16
CO2 päästöoikeusjohdannaiset	Määrä	Käypä nettoarvo	Määrä	Käypä nettoarvo
	ktCO2	MEUR	ktCO2	MEUR
Myyntisopimukset	366	1	592	4
Ostosopimukset	686	-2	592	-4
Osakejohdannaiset	Nimellis- arvo	Käypä nettoarvo	Nimellis- arvo	Käypä nettoarvo
	MEUR	MEUR	MEUR	MEUR
Osaketermiinit ¹⁾	24	21	37	24

¹⁾ Käteisvaroina toteutettavia osaketermiinejä käytetään Fortum -konsernin osakekannustinojelman suojaukseen.

7. YRITYSHANKINNAT JA -MYYNIT

Vuoden 2009 aikana tehdyt sijoitukset tytäryhtiöosakkeisiin oli 8 miljoonaa euroa (2008:1 506). Kesäkuun 2009 aikana OAO Fortum lunasti osakkeita, noin 0,2 %, takaisinosto-ohjelman puitteissa. Joulukuun 2009 lopussa, Fortumin omistusosuus OAO Fortumissa oli 94,51 % sisältäen omat osakkeet ja OAO Fortumin sataprosenttisesti omistaman tytäryhtiön hallussa olevat osakkeet. Viimeisen vuosipuoliskon aikana Fortum hankki jäljellä olleen vähemmistöosuuden Ekerö Energy -konsernista.

OAO Fortumin lopullisen hankintahinnan kohdentaminen

Alkuperäinen 31.3.2008 tehty hankintamenolaskelma on saatettu loppuun vuoden 2009 ensimmäisen neljänneksen aikana kuten IFRS sallii. Olennaisia muutoksia ei ole tehty vuoden 2008 tilinpäätöksessä julkaistuihin tietoihin verrattuna. Alkuperäinen ruplissa tehty hankintamenolaskelma on käännetty euroiksi käyttäen hankintapäivän valuuttakursseja. Vuoden 2009 aikana lunastetut osakkeet eivät sisälly kokonaisvastikkeeseen alla olevassa taulukossa.

MEUR	OAO Fortum		
Vastikkeen muodostuminen			
Maksettu rahana			2 533
Hankinnalle kohdistettavat välittömät kulut			8
Kokonaisvastike			2 541
Hankittujen nettovarojen käypä arvo			2 211
Muuntoerot			-9
Liikearvo			339
	Hankitun omaisuuden kirjanpitoarvo	Käypien arvojen kohdistukset	Yhteensä
Hankittujen nettovarojen käypä arvo			
Rahavarat	1 321		1 321
Rakennukset, koneet ja kalusto	625	1 005	1 630
Muut varat	182		182
Koroton vieras pääoma	-107	-388	-495
Korollinen vieras pääoma	-272		-272
Hankitut nettovarot	1 749	617	2 366
Hankittu vähemmistöosuus	-117	-38	-155
Yhteensä	1 632	579	2 211
Bruttoinvestointi OAO Fortumiin			
Rahana suoritettu vastike			2 541
Rahavarat hankituissa tytäryrityksissä			1 321
Hankinnan rahavirta			1 220
Korollinen velka hankituissa tytäryrityksissä			272
Yhteensä			1 492

Myynnit

Tammikuussa 2009 Fortum ja norjalainen Hafslund Infratek ASA yhdistivät infrastruktuurin rakentamis- ja kunnossapitoliiketoimintansa Ruotsissa, Suomessa ja Norjassa. Transaktiossa Fortum sai 33 % omistusosuuden uudesta yhdistetystä yhtiöstä. Lisätietoa liitteessä 13.

Joulukuussa 2008 Fortum myi 60 % osuutensa Jyväskylän Energiatuotanto Oy:stä Jyväskylän Energialle. Tytäryhtiöosakkeiden lisäksi myytiin myös voimalaitoksen maa-alue, ja myytyyn liiketoimintaan liittyvä muu omaisuus. Heinäkuussa 2008 Fortum myi 100 % osuutensa Recotech AB:stä Tellestate AB:lle.

8. VALUUTTAKURSSIT

Kauden lopun valuuttakurssit perustuvat Euroopan keskuspankin julkaisemiin tilinpäätöshetken kurssiin. Keskimääräinen valuuttakurssi on laskettu kunkin kuukauden lopun Euroopan keskuspankin kurssien ja edellisen vuoden viimeisen päivän kurssien keskiarvona.

Keskeisimmät Fortum -konsernissa käytetyt kurssit ovat:

Keskimääräinen valuuttakurssi	1-12/2009	1-9/2009	1-6/2009	1-3/2009	1-12/2008	1-9/2008	1-6/2008	1-3/2008
Ruotsi (SEK)	10,6092	10,6830	10,8633	10,9679	9,6647	9,4559	9,4088	9,4265
Norja (NOK)	8,7708	8,8817	9,0049	9,1034	8,2605	8,0187	7,9843	7,9998
Puola (PLN)	4,3321	4,3827	4,4764	4,5018	3,5328	3,4402	3,4926	3,5676
Venäjä (RUB)	44,0684	44,2745	44,1087	44,3928	36,6905	36,5670	36,6348	36,4660

Kauden lopun valuuttakurssi	31.12.2009	30.9.2009	30.6.2009	31.3.2009	31.12.2008	30.9.2008	30.6.2008	31.3.2008
Ruotsi (SEK)	10,2520	10,2320	10,8125	10,9400	10,8700	9,7943	9,4703	9,3970
Norja (NOK)	8,3000	8,4600	9,0180	8,8900	9,7500	8,3330	8,0090	8,0510
Puola (PLN)	4,1045	4,2295	4,4520	4,6885	4,1535	3,3967	3,3513	3,5220
Venäjä (RUB)	43,1540	43,9800	43,8810	45,0320	41,2830	36,4095	36,9477	37,1130

9. TULOVEROT

Tuloslaskelman mukainen veroprosentti vuonna 2009 oli 17,4 % (2008: 13,7 %). Vuoden 2009 veroprosentti on korkeampi kuin vertailuvuoden 2008 veroprosentti johtuen pääasiassa vuonna 2008 aiheutuneesta Ruotsin ja Venäjän yhteisöverokantojen laskusta, mikä aiheutti 113 miljoonan euron positiivisen kertaluontoisen vaikutuksen laskennallisiin veroihin.

Vuoden 2009 veroprosentti, lukuun ottamatta osuuksia osakkuusyriyten voitoista, verovapaita myyntivoittoja sekä muita kertaluontoisia eriä, oli 18,5 % (2008: 22,1 %). Tuloslaskelman verokantaan vaikuttaa aina se, että osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitoista lasketaan verojen jälkeen.

10. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laskelma laimentamattomasta ja laimennetusta osakekohtaisesta tuloksesta perustuu alla oleviin lukuihin:

	2009	2008
Tuotot (MEUR):		
Emoyhtiön omistajille kuuluva voitto	1 312	1 542
Osakkeiden lukumäärä (1000 kpl):		
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä osakekohtaista tulosta laskettaessa	888 230	887 256
Optioiden laimennusvaikutus	-	583
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä laimennettua osakekohtaista tulosta laskettaessa	888 230	887 839

11. OSAKEKOHTAINEN OSINKO

Yhtiökokoukselle 25.3.2010 on ehdotettu jaettavaksi vuodelta 2009 osinkoa 1,00 euroa osakkeelta, yhteensä 888 miljoonaa euroa, mikä perustuu 2.2.2010 rekisteröityjen osakkeiden lukumäärään. Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu osinkovelaksi tässä tilinpäätöksessä.

Yhtiökokous päätti 7.4.2009 jakaa osinkoa tilikaudelta 2008 1,00 euroa osaketta kohti, yhteensä 888 miljoonaa euroa perustuen rekisteröityjen osakkeiden määrään 14.4.2009. Osingot maksettiin 21.4.2009.

Yhtiökokous päätti 1.4.2008 jakaa osinkoa tilikaudelta 2007 1,35 euroa osaketta kohti. Tästä osingosta 0,77 euroa osakkeelta maksettiin konsernin tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä. Lisäksi yhtiökokous päätti jakaa 0,58 euron suuruisen lisäosion osakkeelta yhtiön pääomarakenteen ohjaamiseksi kohti sovittua tavoitetasoa. Kokonaisosion määrä, 1 198 miljoonaa euroa, perustui rekisteröityjen osakkeiden määrään 4.4.2008. Osingot maksettiin 11.4.2008.

12. AINEETOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOS

MEUR	31.12.2009	31.12.2008
Kirjanpitoarvo kauden alussa	12 533	11 428
Lisäykset tytäryritysten hankintojen kautta	2	1 980
Käyttöomaisuusinvestoinnit	862	1 108
Ydinvoiman käytöstäpoistamiskulut	-7	22
Päästöoikeuksien muutokset	0	14
Vähennykset	-26	-14
Poistot ja arvonalentumiset	-510	-515
Vähennykset tytäryritysten myyntien kautta	-5	-31
Muuntoerot ja muut muutokset	397	-1 459
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	13 246	12 533
Kirjanpitoarvoon sisältyvä liikearvo kauden lopussa	285	298
Muuntoerokirjausten vaikutus liikearvon määrään	-13	-41

13. MUUTOKSET OSUUKSISSA OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISSÄ

MEUR	31.12.2009	31.12.2008
Kirjanpitoarvo kauden alussa	2 112	2 853
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	21	126
Hankinnat	33	7
Osakeannit ja muut sijoitukset	25	1
Lisäykset tytäryritysten hankintojen kautta	-	36
Uudelleenluokittelut	-7	-3
Myyntit	-1	-13
Saadut osingot	-32	-51
Osakkuusyritysten muut laajan tuloksen erät	-36	-628
Muuntoerot	73	-216
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	2 188	2 112

Osuus osakkuus - ja yhteisyritysten voitosta

Vuoden viimeisen neljänneksen osuus osakkuusyritysten voitosta oli 22 miljoonaa euroa (2008: 48), josta osakkuustulos Hafslund ASA:sta oli 10 miljoonaa euroa (2008: 2). Hafslund myi 18 miljoonaa REC:n osaketta marraskuussa 2009. Laskentaperiaatteiden mukaisesti Fortum kirjasi viimeisellä neljänneksellä 13 miljoonaa euroa liittyen Hafslundin myymiin REC:n osakkeisiin osana osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksissä. Fortumin osuus osakkuusyritysten voitosta vuonna 2009 oli 21 miljoonaa euroa (2008: 126), josta Hafslundin osuus oli -4 miljoonaa euroa (2008: 48). Fortumin laadintaperiaatteiden mukaisesti Hafslundin osakkuusyritystulos on sisällytetty konsernin lukuihin Hafslundin edellisen neljänneksen tietoihin perustuen, sillä päivitettyjä osavuosikatsaustietoja ei yleensä ole käytettävissä.

Vuoden viimeisen neljänneksen osuus osakkuusyritysten tuloksesta sisältää 14 miljoonaa euroa (2008: 0) Fortumin osuudesta osakkuusyrityksen TGC-1:n tuloksesta. Kokonaisuudessaan TGC-1:n osakkuustulos vuonna 2009 oli 19 miljoonaa euroa (2008: 17). Yhtiö julkaisi IFRS tilinpäätöksensä vuodelta 2008 heinäkuussa 2009 ja vuoden 2009 ensimmäiseltä vuosipuoliskolta vastaavasti lokakuussa 2009. Fortum kirjasi osakkuustuloksensa vuodelta 2008 kolmannella neljänneksellä 2009 ja ensimmäisen vuosipuoliskon viimeisellä neljänneksellä 2009. Fortumin laskentaperiaatteiden mukaisesti osuus TGC-1:n osakkuustuloksesta kirjataan perustuen viimeisimpään julkistettuun IFRS tilinpäätökseen.

Hankinnat ja osakeannit

Fortum ja norjalainen Hafslund Infratek ASA yhdistivät infrastruktuurin rakentamis- ja kunnossapito liiketoimintansa Ruotsissa, Suomessa ja Norjassa vuoden 2009 alussa. Transaktiossa Fortum sai uusia osakkeita Hafslund Infratek ASA:ssa ja näin ollen 33 % omistusosuuden uudesta yhdistetystä yhtiöstä.

Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) varsinainen yhtiökokous päätti nostaa yhtiön osakepääomaa 100 miljoonaa euroa, josta Fortumin osuus on 25 miljoonaa euroa. Lisäsijoitus kirjattiin vuoden 2009 toisella neljänneksellä.

Myyntit

Fortum on sopinut myyvänsä Swedegas AB:n osakkeet vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä.

Saadut osingot

Vuoden 2009 aikana Fortum sai yhteensä 32 miljoonaa euroa (2008: 51) osinkoa osakkuusyhtiöiltä, josta 17 miljoonaa euroa (2008: 24) saatiin Hafslundilta.

Osakkuusyritysten muut laajan tuloksen erät

Osakkuusyritysten muut laajan tuloksen erät koostuvat pääosin Hafslundin omistamien RECin osakkeiden käyvän arvon muutoksesta. Vuoden viimeisellä neljänneksellä jäljellä olevien RECin osakkeiden käyvän arvon muutos oli -17 miljoonaa euroa (2008: -140) ja käyvän arvon muutos vuoden alusta -17 miljoonaa euroa (2008: -667). Hafslundin ilmoittamiin jäljellä olevien osakkeiden lukumäärään perustuen käyvän arvon muutosten kumulatiivinen vaikutus Fortumin omaan pääomaan vuoden 2009 lopussa oli 89 miljoonaa euroa, mikä sisältää 17 miljoonan euron alenemisen vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä.

14. OSAKEPÄÄOMA

	Osakkeiden määrä	Osakepää- oma	Osakkeiden määrä	Osakepää- oma
MEUR	31.12.2009	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2008
Rekisteröidyt osakkeet 1.1.	887 638 080	3 044	886 683 058	3 040
Optioilla merkityt ja rekisteröidyt osakkeet raportointikauden lopussa	728 965	2	955 022	4
Rekisteröidyt osakkeet raportointikauden lopussa	888 367 045	3 046	887 638 080	3 044
Rekisteröimättömät osakkeet	-	-	56 000	-

Vuoden 2009 lopussa ei ole jäljellä käyttämättömiä optio-oikeuksia.

15. KOROLLINEN VIERAS PÄÄOMA

Ensimmäisen neljänneksen aikana Fortum laski liikkeelle kaksi 750 miljoonan euron joukkovelkakirjalainaa Fortumin EMTN (Euro Medium Term Note) -ohjelman puitteissa. Valtion ydinjätehuolto-rahaston jällelainausta nostettiin 66 miljoonalla eurolla 774 miljoonaan euroon. Ensimmäisen neljänneksen aikana maksettiin takaisin 300 miljoonaa euroa 1,5 miljardin euron viiden vuoden luottolimitistä. Lisäksi OAO Fortumin maksoi lähes kokonaan takaisin 5 miljardin ruolan joukkovelkakirjalainan (112 miljoona euroa).

Toisen neljänneksen aikana Fortum sopi kolme merkittävää pitkäaikaista rahoitustransaktiota. Fortum otti kaksi 500 miljoonan norjan kruunumääräistä erillislainaa (Private Placement), jotka erääntyvät vuosina 2014 ja 2017 (yhteensä 110 miljoonaa euroa). Fortum Oyj sopi myös 10 vuoden, 250 miljoonan euron lainan Euroopan Investointipankilta rahoittaakseen investointiprojekteja Ruotsissa ja Puolassa. Lisäksi Fortum Oyj tytähtiöineen (pääasiassa Fortum Power and Heat Oy) sopi 10 vuoden, 240 miljoonan euron lainan Keskinäisen Vakuutusyhtiö Varman kanssa.

Toisen kvartaalin aikana Fortum Oyj maksoi takaisin 2006 liikkeelle lasketun 2 500 miljoonan ruotsin kruunumääräisen (231 miljoonaa euroa) joukkovelkakirjalainan sekä lyhensi 1 miljardin kolmen vuoden 2 miljardin euron pankkilainasta ja maksoi takaisin kaikki nostetut erät (300 miljoonaa euroa) 1,5 miljardin euron viiden vuoden luottolimitistä. Molemmat lainat otettiin maaliskuussa 2008, OAO Fortum (TGC-10) hankinnan yhteydessä. Kesäkuussa OAO Fortum maksoi takaisin 2 937 miljoonaa ruplaa (67 miljoonaa euroa) paikallisesta joukkovelkakirjalainasta.

Kolmannen neljänneksen aikana Fortum Oyj lyhensi kaksi kertaa kolmen vuoden 2 miljardin euron pankkilainaa, lyhennykset olivat 400 miljoonaa euroa ja 250 miljoonaa euroa. Kaikkien lyhennysten jälkeen 2 miljardin euron pankkilainaa on jäljellä 350 miljoonaa euroa.

Viimeisen neljänneksen aikana konsernissa ei tehty merkittäviä uusia rahoitustapahtumia.

Fortum Oyj käyttää rahoituksessaan myös lyhytaikaista velkaa laskemalla liikkeelle yritystodistuksia Suomen ja Ruotsin markkinoilla. Liikkeelle laskettujen yritystodistusten määrä vuoden 2009 lopussa oli 250 miljoonaa euroa.

Viimeisen vuosineljänneksen aikana raportoitu korollinen velka lisääntyi 3 miljoonaa euroa, 6 856 miljoonasta eurosta 6 859 miljoonaan euroon. Likvidit varat lisääntyivät 75 miljoonaa euroa 815 miljoonasta eurosta 890 miljoonaan euroon, sisältäen 632 miljoonaa euroa rahaa ja pankkisaamisia OAO Fortumissa.

Fortum on osakkaana ydinvoimaa tuottavassa Teollisuuden Voima Oyj:ssä (TVO), joka toimii kahdella reaktorilla Olkiluodossa, Suomessa. TVO on rakentamassa kolmatta reaktoria, Olkiluoto 3, jonka on suunniteltu aloittavan toimintansa vuonna 2012. Maaliskuun lopussa, TVO:n osakkeenomistajat allekirjoittivat 300 miljoonan euron osakaslainasitoumuksen TVO:lle. Sitoumus on käytettävissä vuoden 2013 loppuun asti. Fortumin osuus sitoumuksesta on korkeintaan 75 miljoonaa euroa.

Osingot vuonna 2009 (888 miljoonaa euroa) ja vuonna 2008 (1 198 miljoonaa euroa) maksettiin molempina vuosina toisella neljänneksellä.

16. YDINVOIMAAN LIITTYVÄT VARAT JA VELA1

MEUR	31.12.2009	31.12.2008
Taseeseen sisältyvät erät:		
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	570	566
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	570	566
Lainmukainen vastuu ja osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta:		
Ydinjätehuoltovastuu Suomen ydinenergialain mukaan	913	895
Rahastotavoite	830	767
Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	786	728

Ydinvoimaan liittyvät varaukset

Fortum toimitti Työ- ja elinkeinoministeriölle vuotuisen esityksen Loviisan ydinvoimalaitoksen ydinjätehuoltovastuusta syyskuussa. Työ- ja elinkeinoministeriö päätti Suomen ydinenergialain mukaisesti lasketun vastuun määrän tammikuussa 2010. Vastuu perustuu vuosittain päivitettävään kustannusennusteeseen, sekä joka kolmas vuosi tehtävään uuteen tekniseen suunnitelmaan. Vuosittaisen päivityksen mukaan diskontattu vastuu pieneni päivitetyn kustannusennusteen ja käytetyn polttoaineen loppusijoitusaikataulun takia. Tekninen suunnitelma päivitettiin edellisen kerran vuonna 2007. Uuteen tekniseen suunnitelmaan perustuva kustannusarvio päivitetään vuonna 2010.

Lain mukainen vastuu vuoden 2009 lopussa, perustuen Työ- ja elinkeinoministeriön päätökseen, on 913 miljoonaa euroa. Taseeseen kirjattu ydinjätehuoltovastuu perustuu kassavirtaan tulevaisuuden kustannuksista, jotka pohjautuvat samoihin selvityksiin kuin lainmukainen vastuu. Ydinvoimavarausten käypä arvo, joka on laskettu IAS37:n mukaisesti, on kasvanut 4 miljoonalla eurolla edellisen vuoden lopun arvosta, ja oli yhteensä 570 miljoonaa euroa 31.12.2009. Viimeisen neljänneksen aikana ydinjätehuoltovastuu pieneni 18 miljoonalla eurolla uuden kustannusennusteen vuoksi. Suurin syy lainmukaisen vastuun ja taseeseen kirjatun varauksen väliseen eroavuuteen on se, että lainmukaista vastuuta ei diskontata nykyarvoon.

Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta

Viranomaiset päättävät vuotuisen rahastotavoitteen ja lainmukaisen vastuun määrän vuosittain tammikuussa. Fortum suorittaa ydinjätehuoltomaksuja Valtion ydinjätehuoltorahastoon kyseessä olevien päätösten mukaisesti. Rahastotavoite, joka vastaa uutta lainmukaista vastuuta ja päätettyä ydinjätehuoltorahaston maksujen jaksottamista, on yhteensä 830 miljoonaa euroa. Rahastossa on IFRS:n näkökulmasta 216 miljoonan euron ylijäämä, koska Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta oli 786 miljoonaa euroa 31.12.2009, kun taas rahasto-osuuden tasearvo oli 570 miljoonaa euroa.

Vaikutukset vertailukelpoiseen liikevoittoon sekä liikevoittoon

Päivitetyn kustannusennusteen seurauksena Fortum kirjasi viimeisellä neljänneksellä kertaluonteisen 7 miljoonan euron positiivisen vaikutuksen vertailukelpoiseen liikevoittoon Power segmentissä, johtuen pääasiassa jo käytetyn ydinpolttoaineen pienemmistä loppusijoituskuluista. Vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä vastaavasti kirjattiin kertaluonteinen 3 miljoonan euron negatiivinen vaikutus. Kaikki jo käytettyyn polttoaineeseen liittyvät kulujen lisäykset kirjataan aina välittömästi vertailukelpoiseen liikevoittoon.

Power -segmentin liikevoittoon vaikuttaa Fortumin laskentaperiaatteiden mukaisesti Valtion ydinjätehuoltorahaston käsittelystä syntyvät erät, sillä Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuden tasearvo ei saa ylittää IFRS:n mukaisesti laskettua varauksen määrää taseessa. Niin kauan kuin ydinjätehuoltorahasto pysyy yllirahoitettuna IFRS:n näkökulmasta, kirjataan positiivinen vaikutus liikevoittoon, kun varaus kasvaa enemmän kuin nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon. Negatiivinen kirjaus kirjataan liikevoittoon aina, kun nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon ovat suuremmat kuin varauksen kasvu. Edellämainittua kirjausta ei sisällytetä Fortumin vertailukelpoiseen liikevoittoon, katso 'muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät', liitetieto 4. Kirjauksen vaikutus Fortumin viimeisen neljänneksen tulokseen oli -33 miljoonan euroa. Viime vuonna vastaava luku viimeisellä neljänneksellä oli -12 miljoonaa euroa. Kumulatiivinen vaikutus 2009 oli -59 miljoonaa euroa ja vastaavasti -19 miljoonaa euroa vuonna 2008.

Osakkuusyhtiöt

Fortumilla on vähemmistöosuuksia suomalaisissa ja ruotsalaisissa ydinvoimaa tuottavissa osakkuusyhtiöissä. Fortum on näiden yhtiöiden osalta käsitellyt osuutensa ydinvoimaan liittyvien varojen ja velkojen vaikutuksista laatimisperiaatteidensa mukaisesti.

Fortum on saanut vuoden lopulla päivitetyn ydinjätehuollon kustannusennusteet ydinvoimaa tuottavista osakkuusyhtiöistä Teollisuuden Voima Oyj:stä, OKG AB:stä ja Forsmarks Kraftgrupp AB:stä. Päivitettyjen kustannusennusteiden mukaan vaikutus osuuteen osakkuusyhtiöiden tuloksesta oli -13 miljoonaa euroa vuonna 2009, joka sisälsi -5 miljoonaa euroa ydinjätehuoltorahaston tasearvon pienenemistä. Vuonna 2008 vaikutus osuuteen osakkuusyhtiöiden tuloksesta oli 42 miljoonaa euroa, joka sisälsi +9 miljoonaa euroa tasearvojen muutosta suomalaisessa (-7 miljoonaa euroa) ja ruotsalaisessa (+16 miljoonaa euroa) ydinjätehuoltorahastoissa. Suomen ydinjätehuoltorahasto on yllirahoitettu, kun taas Ruotsin ydinjätehuoltorahaston on arvioitu olevan hieman alle varauksen määrän vuoden 2009 lopussa.

17. PANTATUT VARAT

MEUR	31.12.2009	31.12.2008
Omasta puolesta annetut		
Lainat		
Pantit	293	229
Kiinteistökiinnitykset	137	137
Muut sitoumukset		
Kiinteistökiinnitykset	220	206
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut		
Pantit ja kiinteistökiinnitykset	2	2

Lainojen vakuudeksi pantatut varat

Suomalaisilla Valtion ydinjätehuoltorahaston osapuolilla on mahdollisuus ottaa lainaa rahastolta. Ensimmäisellä neljänneksellä Fortum on nostanut lisää lainaa rahastolta (katso liitetieto 15) ja pantannut vastaavasti lisää Kemijoki Oy:n osakkeita. Vuoden 2009 lopussa pantattujen osakkeiden arvo oli 263 miljoonaa euroa (2008: 208).

Muiden sitoumusten vakuudeksi pantatut varat

Fortum on antanut Valtion ydinjätehuoltorahastolle vakuudeksi Naantalina ja Inkoon voimalaitoksiin liittyviä kiinteistökiinnityksiä arvoltaan 220 miljoonaa euroa turvaamaan kattamattomat lainmukaiset vastuut ja mahdolliset odottamattomat tapahtumat.

18. VUOKRASOPIMUKSIIN LIITTYVÄT SITOUMUKSET

MEUR	31.12.2009	31.12.2008
Vuoden sisällä erääntyvät	23	28
Yli vuoden, mutta viiden vuoden sisällä erääntyvät	35	47
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	93	86
Yhteensä	151	161

Vuokrasopimuksiin liittyvien sitoumusten pieneneminen vuoden 2008 lopusta johtuu pääasiassa infrastruktuurin rakentamis- ja kunnossapito-yhtiöiden myynnistä sekä valuuttakurssimuutoksista.

19. INVESTOINTISITOUMUKSET

MEUR	31.12.2009	31.12.2008
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 326	1 321
Aineettomat hyödykkeet	5	7
Yhteensä	1 331	1 328

Investointisitoumukset ovat kasvaneet vuoden 2008 lopusta johtuen automaattisen mittarinluentaprojektin alkamisesta Distribution -segmentissä Suomessa sekä OAO Fortumin investointiohjelman etenemisestä. Samalla automaattisen mittarinluentaprojektin loppuunsaattaminen Distribution -segmentissä Ruotsissa, Venäjän ruplan heikkeneminen sekä CHP-voimalaitosten rakentamisen eteneminen Heat segmentissä Suomessa, Virossa ja Puolassa ovat pienentäneet investointisitoumuksia vuoden 2008 lopusta.

20. VASTUUT

MEUR	31.12.2009	31.12.2008
Omasta puolesta annetut		
Muut vastuut	321	362
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut		
Takaukset	592	565
Muut vastuut	125	125
Muiden puolesta annetut		
Takaukset	12	10
Muut vastuut	1	1

Omasta puolesta annetut vastuut

Omasta puolesta annetut muut vastuut, 321 miljoonaa euroa, ovat pienentyneet vuoden 2008 lopusta 41 miljoonalla eurolla. Vastuiden määrän pieneneminen johtuu pääasiassa muutoksista sopimusvelvoitteissa liittyen Venäjään ja Fortumin liiketoimintaan Iso-Britanniassa sekä valuuttakurssimuutoksista.

Vastuut osakkuusyritysten puolesta

Lainsäädäntö edellyttää, että Suomessa ja Ruotsissa toimivien ydinvoimayhtiöiden on annettava vakuuksia Suomen ja Ruotsin ydinjätehuoltorahastoille, joilla taataan, että voimalaitosten käytöstäpoistoon ja käytetyn ydinpoltoaineen loppusijoittamiseen on riittävät varat.

Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) puolesta annettu takaus väheni vuoden 2008 lopussa olleesta 70 miljoonasta eurosta 67 miljoonaan euroon 31.12.2009. Takauksen arvo päivitetään vuosittain toisen neljänneksen aikana perustuen lainmukaiseen vastuuseen ja rahastotavoitteeseen, jotka on päätetty vuoden vaihteessa.

21. OIKEUDENKÄYNNIT JA VIRANOMAISMENETTELYT

Konserniyhtiöt

Kaksi Fortumin tytäryhtiötä, Grangemouth CHP Limited ja Fortum O&M (UK) Limited, ovat vastaajina Lontoon High Court of Justice:ssa käytävässä riidassa, joka koskee hiilidioksidikaasujen päästöoikeuksia. Grangemouth CHP Limited:llä on Ineos Manufacturing Scotland Limited:n kanssa sähkön toimitusta koskeva sopimus, jonka mukaan Grangemouth CHP Limited toimittaa sähköä CHP-laitokseltaan Grangemouthin alueelle Skotlannissa huhtikuuhun 2016 asti. Ineos Manufacturing Scotland Limited väittää, että se on oikeutettu kaikkiin päästöoikeuksiin, jotka kyseinen CHP-laitos on saanut EU:n hiilidioksidikaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän puitteissa. Grangemouth CHP Limited kiistää vaateen. Oikeuskäsittelyä lykättiin vuonna 2008, mutta nostettiin taas esiin vuoden 2009 lopussa. Oikeuden päätös tullaan todennäköisesti saamaan vuoden 2010 lopussa tai vuoden 2011 alussa.

Kilpailuvirasto antoi 2.6.2006 ehdollisen hyväksynnän yrityskaupalle, jossa Fortum hankkii määräysvallan E.ON Finland Oyj:ssä. Fortum valitti päätöksestä markkinaoikeuteen 3.7.2006. Maaliskuussa 2008 markkinaoikeuden päätös kumosi Kilpailuviraston kesäkuussa 2006 tekemän ehdollisen päätöksen E.ON Finlandin ostosta. Päätöksessään markkinaoikeus totesi, ettei Kilpailuvirastolla ollut perusteita ehtojen asettamiseen, koska Fortumin ei voida katsoa olevan määräävässä markkina-alueessa sähkön tuotanto- ja tukkumarkkinoilla. Markkinaoikeuden mukaan sähköntuotannon ja tukkukaupan merkittävä maantieteellinen markkina-alue sisältää vähintään Suomen ja Ruotsin. Kilpailuvirasto on valittanut päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Osakkuusyhtiöt

Suomessa Fortum on osakkaana maan viidennessä ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 3:ssa, omistamiensa TVO-osakkeiden (Teollisuuden Voima Oyj) kautta. Fortumin 25 %:n omistusosuus vastaa noin 400 MW:n kapasiteettia. Tammikuussa 2009 laitoksen rakennuttaja TVO ilmoitti laitoistoimittaja AREVA-Siemens -konsortion vahvistuksella, että yksikön rakentaminen on viivästynyt ja että yksikön arvioidaan käynnistyvän kesäkuussa 2012. Lokakuussa 2009 TVO ilmoitti, että laitoksen käynnistymistä voidaan lykätä jopa kesäkuun 2012 jälkeen. TVO on pyytänyt AREVA-Siemensiltä uutta arviota aikataulusta. Kesäkuussa 2009 TVO ilmoitti, että joulukuussa 2008 AREVA-Siemensin toimittama välimiesmenettelyn rahamääräinen vaatimus, liittyen Olkiluoto 3 viivästymiseen ja siihen liittyviin kuluihin on 1 000 miljoonaa euroa. Vastaavasti TVO toimitti huhtikuussa 2009 vastavaatimuksen kuluista ja tappioista, joita TVO kärsii viivästymisestä ja muista virheistä toimittajan takia. TVO:n vastavaatimuksen arvo on tällä hetkellä noin 1 400 miljoonaa euroa.

22. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Lähipiiritapahtumat on esitetty Fortumin vuoden 2008 vuosikertomuksessa. Tilinpäätöshetken 31.12.2008 jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Suomen valtion omistusosuus Fortumin osakkeista vuoden 2008 lopussa oli 50,80%. Vuoden 2009 aikana osakkeiden määrä muuttui viimeisen optioohjelman 2002B merkintöjen johdosta ja 31.12.2009 Suomen valtion omistusosuus oli 50,76%.

LIIKETOIMET OSAKKUUSYRITYSTEN KANSSA

MEUR	2009	2008
Myyntit osakkuusyrityksille	86	113
Korot osakkuusyritysten lainasaamisista	37	34
Ostot osakkuusyrityksiltä	555	563

AVOIMET SALDOT OSAKKUUSYRITYSTEN KANSSA

MEUR	31.12.2009	31.12.2008
Pitkäaikaiset korolliset lainasaamiset	852	659
Myyntisaamiset	14	24
Muut saamiset	5	5
Pitkäaikaiset velat	199	184
Ostovelat	23	26
Muut velat	22	18

LIIKETAPAHTUMAT JA SALDOT YHTEISYRITYSTEN KANSSA

Liiketapahtumat vuonna 2009 ja avoimet saldot 31.12.2009 yhteisyritysten kanssa olivat merkitykseltään vähäisiä.

23. KATSAUSKAUDEN JÄLKEISIÄ TAPAHTUMIA

Joulukuussa Fortum teki sopimuksen ruotsalaisen kaasunsiirtoyhtiö Swedegas AB:n osakkeidensa myynnistä. Kauppa toteutuu alkuvuonna 2010.

Tammikuussa 2010 Fortum hankki sähkön ja lämmön yhteistuotantovoimalaitoksen Nokian Lämpövoima Oy:ltä, Nokian kaupungissa Suomessa. Samaan aikaan Fortum myi Nokian Lämpövoima Oy:n osakkeensa PVO Oy:lle.

Helmikuussa Fortum myi 49 prosentin osakeosuutensa Karlskoga Energi & Miljö AB:stä Karlskogan kunnalle 435 miljoonalla kruunulla (noin 42 miljoonaa euroa).

24. TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Käyttökate (EBITDA =Tulos ennen korkoja, veroja sekä poistoja ja arvonalentumisia)	=	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset	
Vertailukelpoinen liikevoitto	=	Liikevoitto - kertaluonteiset erät - muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	
Kertaluonteiset erät	=	Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja tappiot mm.	
Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	=	Sisältää ne tulevaisuuden kassavirtoja suojaavat rahoitusinstrumentit, joihin ei voida soveltaa IAS 39:n mukaisesti suojauslaskentaa sekä IFRIC tulkinna nro 5 mukaisen vaikutuksen, joka aiheutuu siitä, että taseen saamiin kirjattu Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta ei voi ylittää vastaavaa velkaa.	
Kassavirta ennen käyttöpääoman muutosta	=	Liiketoiminnan kassavirta ennen käyttöpääoman muutosta	
Investoinnit käyttöomaisuuteen	=	Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin tehdyt investoinnit mukaan lukien kunnossapito-, tuottavuus- ja kasvuinvestoinnit sekä lainsäädännön edellyttämät investoinnit. Investointeihin kuuluvat myös investointien rakennusaikana taseeseen aktivoidut korkokulut. Kunnossapitoinvestoinnit pidentävät olemassaolevan omaisuuserän vaikutusaikaa, ylläpitävät käytettävyyttä sekä/tai ylläpitävät luotettavuutta. Tuottavuusinvestoinnit parantavat olemassaolevan hyödykkeen tuottavuutta. Kasvuinvestointien tarkoitus on rakentaa uutta kapasiteettia ja/tai lisätä olemassaolevien liiketoimintojen asiakaskantaa. Lainsäädännön edellyttämät investoinnit tehdään tiettyinä ajankohtina lakien vaatimusten mukaan.	
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	=	Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin, osakkuusyrittösoakkeisiin ja muihin myytävissä oleviin sijoituksiin. Investoitujen tytäryhtiöosakkeiden hankintahintaan on lisätty hankittavan yhtiön nettovelka.	
Oman pääoman tuotto, %	=	<u>Kauden voitto</u> Oma pääoma keskimäärin	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto, %	=	<u>Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut</u> Sijoitettu pääoma keskimäärin	x 100
Sidotun pääoman tuotto, %	=	<u>Liikevoitto + osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta</u> Sidottu pääoma keskimäärin	x 100
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	=	<u>Vertailukelpoinen liikevoitto + osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta (IAS 39 oikaistu sekä pois lukien merkittävimmät myyntivoitot ja -tappiot)</u> Vertailukelpoinen sidottu pääoma keskimäärin	x 100
Sijoitettu pääoma	=	Taseen loppusumma - korottomat velat - laskennallinen verovelka - varaukset	
Sidottu pääoma	=	Korottomat varat + Valtion ydinjätehuoltorahastoon liittyvät korolliset varat - korottomat velat - varaukset (korottomat varat ja velat eivät sisällä rahoitukseen, veroihin ja laskennallisiin veroihin liittyviä eriä sekä veroja ja velkoja, jotka syntyvät suojauslaskennan soveltamisedellytykset täyttävien johdannaissopimusten käypien arvojen muutoksista)	
Vertailukelpoinen sidottu pääoma	=	Sidottu pääoma oikaistuna niillä korottomilla varoilla ja veloilla, jotka aiheutuvat niistä tulevaisuuden kassavirtaa suojaavista johdannaissopimuksista, joihin ei voida soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa	
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - likvidit varat	
Velkaantumisaste, %	=	<u>Korolliset nettovelat</u> Oma pääoma	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	<u>Oma pääoma sisältäen määräysvallattomat omistajat</u> Taseen loppusumma	x 100
Nettovelka/käyttökate	=	<u>Korollinen nettovelka</u> Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset	
Korkokate	=	<u>Liikevoitto</u> Nettokorkokulut	
Korkokate sisältäen aktivoidut vieraan pääoman menot	=	<u>Liikevoitto</u> Nettokorkokulut - aktivoidut vieraan pääoman menot	
Tulos/osake (EPS)	=	<u>Kauden voitto - määräysvallattomat omistajat</u> Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden aikana	
Oma pääoma/osake, EUR	=	<u>Oma pääoma</u> Osakkeiden lukumäärä ilman omia osakkeita kauden lopussa	
Edelliset 12 kk	=	Raportointihetkeä edeltävät 12 kuukautta	